

QABYO QORAAL

Wax kabadalka Qorshaha

Kala Guurka Xaquuqda

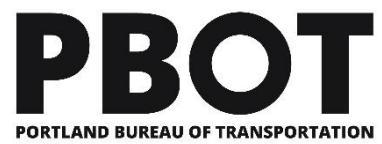
Dadwaynaha ee Wadada

ee ADA Title II

Laanta Gaadiidka ee Portland
Magaalada Portland

QABYO QORAAL
Agoosto 2020

Bogaan si kas ah ayaa asagoo banaan looga tagay

Qorshe Qoraalka Qabyada ah ee Kala guurka

LIISKA MAWDUUCYADA

1.	Horudhaca iyo Dulmarka	3
1.1	Yoolka iyo Higsiga.....	4
1.2	Dhawrista Sinaanta	5
1.3	Taariikhda iyo Dadaalada Magaalada Portland ka samaysay Sharciga Title II ADA	6
1.4	Naafada Portland	8
2.	Shuruudaha Sharciga.....	9
2.1.	Heer Federaal.....	9
2.2.	Gobalka	10
3.	Aqoonsiga Caqabadaha	12
3.1	Is qiimaynta Barnamijka PBOT	12
3.2	Rakooyinka Gaari Curyaanka	12
3.3	Tilmaamaha Dadka Lugaynaaya.....	13
3.4	Geesaha wadada	13
3.5	Baakinka	14
3.6	Goobaha Gaadiidka laga raaco	15
4.	Qaababka Loo saaraayo Caqabadaha.....	16
4.1	Hormarinta Caasimada, Wax ka badalka, Dayactirka, iyo Codsiyada Bulshada	16
4.2	Shaqada ay qabtaan Qolyaha Kale ee Ku jira Xaqa Dadwaynaha ee Wadada Magaalada	17
4.3	Rakooyinka Gaari Curyaanka ee lagu dhiso Codsiga.....	17
4.4	Codsiyada, walaacyada, iyo cabashooyinka Bulshada ee ADA	17
4.5	Waxyaabaha lagasoo reebaayo sharciga ADA	19
4.6	Helitaanka Webseetka	20
4.7	Heerarka iyo Sifoooyinka Naqshada	20
4.8	Dib u eegista Xeerarka, Farsamooyinka, iyo Habraacyada	21
4.9	Tababarka.....	21
5.	Barnaamijada kale iyo Qorshayaasha Kor U qaadaaya Helitaanka Adeegyada	22
5.1	Qorshaha Kala guurka iyo Kaabayaasha ee Magaalada Portland ee sharciga ADA Title II	22
5.2	Qorshaha PedPDX	23
5.3	Barnaamijka Wadooyinka Xaafadaha	24
5.4	Barnaamijka Baaskiilkha ee La dhaqan Galinaayo	24
5.5	Wadooyinka wadaaga ah	25
5.6	PDX WAV	25
5.7	Marinnada Amaanka ah ee Dugsiga Loo maro	26
5.8	Lacagta Gaadiidka	26

6.	Muhimadaha iyo Maal galinta	27
6.1	Shardiga Muhiimad siinta	27
6.2	Maaliyada.....	29
7.	Isku-xirka iyo Iskaashiga Bulshada	30
7.1	Munaasabadaha Dadwaynaha.....	30
7.2	Faallooyinka Dadweynaha	30
7.3	Dadka shaqadu qusayso.....	30
8.	Jadwalka Meesha Ka saarida Caqabadaha	31
8.1	Jadwalka Koobaad ee Meesha Ka saarida Caqabadaha.....	31
8.2	Wax ka badalka Qorshaha Kala Guurka	33
9.	Qofka Masuulka ka ah Qorshaha Kala guurka.....	34
10.	Liiska Erayada iyo Erayada Lasoo gaabshay	35
11.	Ilaha	38
11.1	Magaalada Portland (oo urur ahaan ah):.....	38
11.2	Ilaha Xogta ee Aaga Portland:.....	39
11.3	Ilaha caawimaada ee Oregon.....	40
11.4	Ilaha caawimaada ee Heer Federaal	40
12.	Nuqulada	41
12.1	Tilmaamnta Injineerka Magaalada ee Suuragal La'aanta Farsamada.....	42
12.2	Xeerka Suuragalnimo La'aanta Farsamo iyo reebista Meelaha muhiimadaha Taariikhiga ah leh ee Magaalada Portland	44
12.3	Liiska Dadka Doorka Ku leh Qorshaha Kala Guurka ee ADA oo dad waynaha ka mid ah.....	46

1. HORUDHACA IYO DULMARKA

Magaalada Portland (the City) iyo Laanta Gaadiidka ee Portland (PBOT) waxay u taagan yihii inay adeegyo la heli karo siiyaan bulshada. Baahiyaha dadka naafada ah ayaa muhiimad wayn lagu siinaayaa hormarinta xaqa wadada iyo bixinta adeegyada PBOT.

Cadaynta Shaqada PBOT

Laanta Gaadiidku waa iskaashade bulsho oo qayb ka ah qaabaynta magaalo lagu noolaan karo. Wuxaan qorshaynaa, maaraynaa, aana ilaalinaa nidaam gaadiid oo waxtar leh amaanna ah kaasoo dadka iyo ganacsiyada siiya helitaanka adeegyada iyo isku socodka. Wuxaan qaadnaa dadka Portland."

Mabaadii'da PBOT waa badqabka, hal abuurka, sinaanta, furnaanta, xushmada, iyo isku wadida bulshada. Wax kabadalka Qorshaha Kala Guurka Xaqquuqda Dadwaynaha ee Wadada ee ADA Title II (Qorshaha Kalaha Guurka) wuxuu badalayaa qorshihii 1996 wuxuuna buuxinaynaa shuruudaha ku qoran Title II ee Sharciga Ameerikaanka Naafada ah (ADA). ADA ayaa sheegaayay in wakaalada dawladu ay qasab tahay inay wax ka badasho barnaamijyadeeda, xeerarkeeda, farsamooyinkeeda, habraacyadeeda, iyo kaabayaasheeda si looga fogaado takoorka ka dhanka ah dadka naafada ah.

Dhammaan qorshayaasha kala guurka waxaa ku jira arimaha soo socda:

- Aqoonsiga caqabadaha ku jira xaqquuqda dadwaynhu u leeyihii kuwaasoo abuuraaya carqalad ay waajahaan dadka naafada ah.
- Aqoonsiga xanibaadaha ka jira helitaanka barnaamijka oo buuxa ayna ku jiraan dib u eegista xeerkanka, farsamooyinka, iyo habraacyada yaraynaaya in si buuxda loo helo barnaamijka.
- In la qeexo qaababka si meesha looga saaro caqabadaha la aqoonsaday iyo qaabka looga dhigaayo kuwo la heli karo, ayna ku jirto muhiimadaha booska iyo maaliyada.

- In la abuuro jadwal meesha looga saaraayo caqabadaha ka jira xaquuqda dadwaynaha ee wadada iyo caqabadaha kale ee ku gudban barnaamijyada kale.
- In la baxsho lana ogolaado dib u eegis iyo faalo ay dadwaynuhu ka dhiibtaan qorshaha kala guurka.
- In la aqoonsado loona sheego dadwaynaha shaqsiyaadka masuulka ka ah fulinta qorshaha kala guurka ah.
- In la abuuro lana joogteeyo habraac dadwaynuhu kusoo gudbiyaan walaacooda iyo/ama cabashadooda.

Qorshaha Kala guurku wuxuu naqshad u samaynayaah hormarin joogto ah oo lagu sameeyo Xaqa Dadwaynaha ee Wadada (PROW) iyo barnaamijyada la xariira PBOT ee dadka naafada ah. Tani waa dukumiinti shaqaynaaya, oo loogu talagalay in si joogto ah wax looga badalo ayadoo caqabadaha ku jira meesha laga saaraayo, qorshayaal cusub iyo isbadalana ay samaynayaan Magaalada iyo PBOT.

1.1 Yoolka iyo Higsiga

Sadexda higsi ee aasaasiga ah ee ku jira Qorshaha Istaraatiijiyada PBOT ee sanadaha 2019-2022 ayaa ah:

- 1) Badbaadada
- 2) qaadista dadka iyo badeecoooyinka, iyo
- 3) maaraynta hantida.

Yoolka aasaaska u ah Qorshaha Kala Guurka ee Wax laga badalay ee PBOT waa in la siiyo helitaanka buuxa ee barnaamijka dadka naafada ah. Higsiyada Qorshaha Istaraatiijiyada ayaa ku jira higsigaan Qorshaha Kala guurka. Nidaamka gaadiidka oo si buuxa loo heli karo ayaa ah mid amaan ah, u sahlaaya dadka dhan inay gaadiidka raacaan, si wanaagsana loo dhisay oo loo dhawro. Qorshaha Kala guurku wuxuu siinayaah PBOT xog gaar ah oo ku saabsan caqabadaha ka jira PROW iyo barnaamijyada, asagoo aqoonsanaaya talaabooyin caqabadaha lagu baabi'inaayo. Ayadoo la adeegsanaayo qiimaynta gudaha ee nidamaka dhexdiisa ah, PBOT waxay dib u eegis kusamaynaysaa barnaamijyadeeda, adeegyadeeda, iyo shaqooyinka la siiyo bulshada, ayna ku jiraan dib u eegista xeerarka iyo habraacyada saamaynta ku leh hawlahaa ee maamula. Qiimaynta guduuhu waxay ka caawinaysaa PBOT qaabkii ay u siin lahayd adeegyada dadka naafada ah iyo sidii ay u aqoonsan lahayd duleelada jira.

Qorshaha Kala guurka waxaa lagu dhisay shaqada qiimaynta gudaha barnaamijka wuxuuna sheegayaan caqabadaha muuqda ee ka jira PROW, wuxuuna sheegayaan qaababka meesha looga saaraayo caqabadahaas, wuxuuna abuurayaa jadwalka baabi'inta caqabadaha.

Qorshaha Kala guurku wuxuu sidoo kale aqoonsanayaa shaqsiyaadka ku dhex jira PBOT ee masuulka ka ah fulinta Qorshaha Kala guurka ah, kaasoo ay ku jiraan ilaalinta, dhaqan galin, iyo wax ka badalka qorshaha, iyo sidoo kale inay noqdaan meesha dadwaynaha ku xiraysa barnaamijka iyo khayraadka shaqaalaha gudaha ee laanta.

Ugu danbayntii, Qorshaha Kala Guurku wuxuu xog ka bixinayaa dadaalada PBOT ee ku aadan aqbalaada iyo wax ka qabashada cabashooyinka kasoo baxa dadwaynaha ee la xariira walaacyada ADA ama cabashooyinka.

1.2 Dhawrista Sinaanta

Magaalada Portland waxay ku dadaalaysaa kordhintaa isku dhafnaanta, waxay kor u qaadaysaa sinaanta, waxayna dhawraysaa ka qaybgalinta dadka wax kasta oon qabano. Sinaanta, sida lagu qeexay Qorshaha Portland ee 2012, waa marka qof kasta heli karo fursadaha muhiimka u ah buuxinta baahiyihiisa aasaasiga ah, kor u qaadaaya faya qabkiisa, una sahlaaya inuu ka guul gaaro higsigiisa. Wuxaan nasiibka la wadaagnaa dadka anagoo ah shaqsiyaad ka mid ah bulshada iyo bulshooyin kamid ah mujtabac. Dhammaan bulshooyinku waxay u baahan yihiiin awood ay ku hagaan noloshooda hadda iyo mustaqbalka. Sinaantu waa labadaba marin lagu gaaro bulshooyin caafimaad qaba iyo natiijo faa'iido u ah dhammaanteen. Marka si fudud loo dhaho – sinaan waxaa la gaaraa marka jinsiyada qofku aysan odoras u ahayn natijadiisa.

Waxaa intaas dheer, sanadkii 2015 Magaalada Portland waxay abuurtay higsiyada iyo istaraatijiyyadaha ku aadan sinaanta isirada oo magaalada oo dhan ah, waxayna kala yihiiin:

Higsiga Sinaanta Isirka ee Magaalada oo Dhan.

1. Wuxaan baabi'in doonaa kala saraynta isirka ee ka jira dawlada gobalka, si cadaalad loogu qaybsho shaqo bixinta iyo dalaciinta, fursadaha waawayn ee qandaraaska, iyo adeegyo ay u siman yihiiin dhammaan dadka magaalada dagan.
2. Wuxaan xoojin doonaa isku xirnaanta, hawlgalinta, iyo helitaanka adeegyada Magaalada ee bulshooyinka aan cadaanka ahayn iyo bulshooyinka soo galootiga iyo qaxootiyaasha, waxaana taageeraynaa ama badalanaynaa adeegyada horay u jiray anagoo adeegsanayna qaababka ugu haboon ee sinaanta isirka.
3. Wuxaan la shaqayn doonaa bulshooyinka iyo xarumaha si aan meesha uga saarno sinaan la'aanta isirka ee dhammaan hawlaha dawlada, ayna ku jiraan waxbarashada, cadaalada danbiyada, cadaalada bii'ada, caafimaadka, guriyaynta, gaadiidka, iyo guusha dhaqaalaha.

Istaraatijiyyadaha Sinaanta ee Magaalada oo dhan

1. In la adeegsado naqshada sinaanta isirka
2. In la dhiso awooda isku xirnaanta
3. In la dhaqan gasho higsiyada sinaanta isirka
4. Inaan noqono kuwo raaca xogta ay hayaan
5. Inaan iskaashi la samayno xarumaha kale iyo bulshooyinka kale
6. Inaan ku shaqayno si dhakhso iyo isla xisaabtan ku dhisan

Go'aannada qorsheynta gaadiidka ayaa mar kasta saamayn wayn ku leh sinaanta sidaas awgeedna walaacyada ka jira sinaanta ayaa ku jira biloowga iyo bartamaha shaqada PBOT. Haddaan nahay PBOT, waxaan qaadnay talaabooyin kala duwan si aan u hormarino higsiyadaan iyo istaraatijidahaan sinaanta, ayna ku jiraan:

- Waxaa abuurnay barnaamijka Sinaanta iyo Kaqaybgalinta bulshada oo dhan ee Xafiiska Agaasimaha waxaana abuurnay shaqooyin kaladuwani oo ururka oo dhan ah ujeedadooda kaliyana ay tahay inay hogamiyaan fulinta higsiyada iyo istaraatijidahaan sinaanta, ayna ku jiraan shaqada Iskuduuhaha Kala Guurka Xaqa Wadada ee Dadwaynaha ee ADA
- WAxaan abuurnay Qorshaha Sinaanta Isirka ee shanta sano ah iyo Diirada Cadaalada Gaadiidka ee Isku dhafan oo aan ku darnay Qorshaha Istaraatijiyyada sadexda sano ah ee ururka
- Waxaa isku darnay baraha xogta oo qaas u ah sinaanta si loo helo ciladaha ka jira nidaamka gaadiidka ee Portland; inaan muhiimad siino maal galinta caasimada ah iyo mashruuca badqabka; inaan xoojino iskaashiyada bulshada; aana qiimayno natijjooyinka barnaamijka iyo adeegga.

Naafadu waa diirada koobaad ee shaqadeena sinaanta iyo is dhafka, laakiin Qorshahaan kala guurka ADA ee cusub wuxuu cusboonaysiinaya qorshaheenna shaqada ee helitaanka gaadiidka ee dadka naafada ah dhammaan ururka.

1.3 Taariikhda iyo Dadaalada Magaalada Portland ka samaysay Sharciga Title II ADA

Feebaraayo 5, 1992 - Golaha deegaanka ee Magaalada ayaa cod aqlabiyyad leh ku ansixiyay Qaraarka tirsigiisu yahay 34945, kaasoo xaqiijiyyay in dhammaan barnaamijyada, adeegyada, iyo shaqooyinka ay bixiso Magaaladu ay noqdaan kuwo ay adeegsan karaan dadka naafada ah. Qaraarka ayaa xaqiijiyyay in dadka naafada ah aan lagu takoori karin markay shaqo ka codsadaan Magaalada.

Maayo 5, 1993 - Golaha Deegaanka ee Magaalada ayaa ansixiyay Qaraar tirsigiisu yahay 35135, kaasoo xaqiijiyay in xeerka bixinta helitaanka barnaamijyada, shaqooyinka, iyo adeegyada Magaalada aygoo ansixiyay Qorshaha Kala Guurka.

Oktoobar 4, 1996 - Magaalada Portland waxay wax ka badashay Qorshaheeda Kala guurka ee ADA.

Oktoobar 17, 2001 Golaha Deegaanka ee Magaalada ayaa ansixiyay xeerka 36035, kaasoo abuuray 'da Hormarinta Isku dhafnaanta Bulshada Magaalada ama Talaabada Hagaysa Mabaadii'da iyo Hormarinta Qorshe Istaraatijiyyadeed.

Qorshaha Hormarinta istaraatijiyyada oo loogu yeero Gudiga Isku xirka ADA si loo abuuro gudiga Magaalada oo dhan oo isku duba ridaaya shaqada iyo tababarka ADA. Waqtii xadirkaan, Iskuduwaha Xeerka ADA Title II ayaa maamula kooxda Magaalada oo dhan ee wakiilada ADA Title II.

Maayo 25, 2006 - Duqa Magaalada Tom Potter ayaa soo saaray Qabyo Qoraalka waraaq loo diray dhammaan Agaasimayaasha Laanta taasoo loogu sheegay Xeerka Helitaanka Barnaamijka si loo xaqiijiyo in lagu dhaqmo sharciga Title II ee sharciga ADA loona sameeyo nidaam adeegga loo siinaayo dadka naafada ah ee codsada.

Juun 19, 2013 - Magaalada Portland waxay dhaqan galisay qorshaha Xaqquqda Madaniga ah ee Title VI oo yoolkiisu yahay in la xaqiijiyo in barnaamijyada, adeegyada, iyo shaqooyinka Magaaladu leedahay ay heli karaan dadka oo dhan.

Luuliyo 2014 - Xaqquqaha Madaniga ah ee Barnaamijka ee Title VI iyo ADA Title II ayaa loo wareejiyay Xafiiska Sinaanta iyo Xaqquqaha Aadanha.

Nufeembar 2014 - Golaha Deegaanka ee Magaalada ayaa aqbalay Wax ka badalka Qorshaha Kala Guurka ee ADA Title II ee Magaalada Portland. Qorshahaan kala guurka ayaa daboolay dhammaan xarumaha ay leedahay, maarayso, ama maamusho Magaalada Portland.

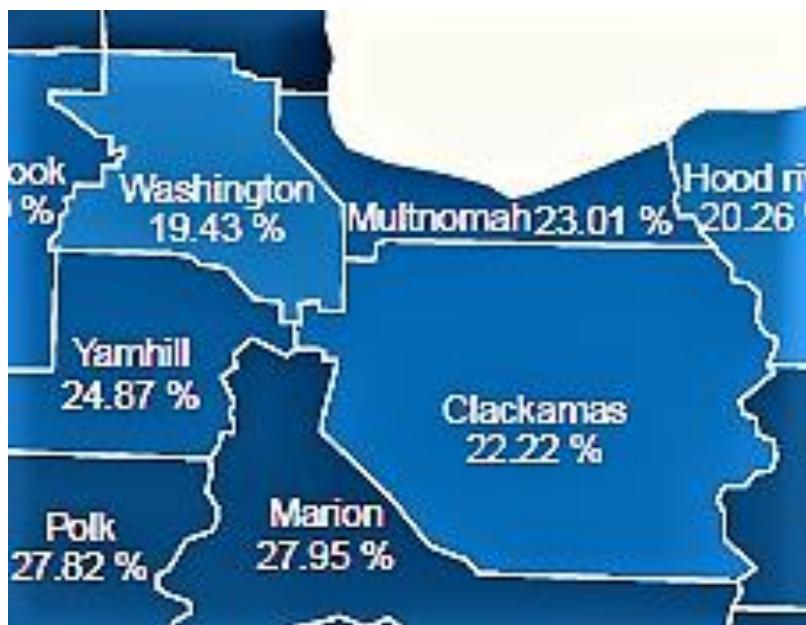
Agoosto 2015 - Laanta Beeraha Raaxada iyo Dalxiiska ee Portland ayaa dhamaystirtay Wax ka badalka Qorshaha Kala Guurka ADA ee Magaalada Portland.

Feebaraayo 2016 - PBOT waxay samaysay Warbixinta Dadaalka Istaraatijiyyada Qorshaha Kala Guurka ADA ee PROW.

1.4 Naafada Portland

Sida ku cad xogta lagasoo qaatay Nidaamka La socoshada Sababta Keenaysa Khatarta Dabeeecada (BRFSS), 23% dadka ku nool Degmada Multnomah ayaa naafo qaba. Degmada Clackamas, 22% dadka ayaa naafo ah halka degmada Washington, 19% dadku ay naafo yihin.

Qariiradaan lagasoo qaatay xogta lagasoo qaatay (BRFSS), sanadihii 2013-2015 oo ay isku dhaftay Oregon Health iyo Sciences University (OHSU, Jaamacada Caafimaadka iyo Sayniska ee Oregon) ayaa muujinaysa tirakoobyada ay degmadu samaysay.

Sida ku cad qiyaasta 5 sano ee xogta lagasoo qaaday Xog Aruurinta Bulshada Maraykanka (ACS) ee sanadihii 2013-2018, boqolkiiba cadadka bulshada kamid ah ee soo sheegay inay naafo yihin ayaa kor u kacday. Noocyada naafada waxaa kamid ah mappa socodka, maqalka, araga, fahanka, daryeelka nafta, iyo nolosha madaxa banaan. Dadka reer Portland ee da'doodu u dhaxayso 5 iyo 17 sano jir, 6.3% ayaa naafo ah. Dadka reer Portland ee jira 75 sano iyo kuwa kasii wayn ayaa soo sheega heerka naafada oo dhan 53.5%.

2. SHURUUDAHА SHARCIGA

Shuruudaha sharciga ee heerarka federaalka, gobalka, iyo kuwa maxaliga si loo aqoonsado in xeerarka, farsamooyinka, habraacyada, muhiimadaha, iyo xeeladaha maal galintu ay waafaqsan yihiin sharciyada dagsan. PBOT waxay raacdaa shuruudahaan sharciga markay samaynayso qorshayaasheeda, barnaamijyadeeda, xeerarkeeda, farsamooyinkeeda, iyo shaqooyinkeeda.

2.1. Heer Federaal

Qaybta 504 ee Sharciga Baxnaaninta oo soo baxay 1973 [29 U.S.C. 794] ayaa mamnuuc ka dhigaysa takoorka ka dhanka ah shaqsiyaadka naafada ah kaasoo loogu gaysto barnaamij kasta ama shaqo qaadata caawimaad dhaqaale oo heer federaal ah. Title II ee Sharciga Ameerikaanka Naafada ah (ADA) oo soo baxay 1990 ayaa la ansixiyay si loo mamnuuco takoorka loona xaqijiyo inay fursad ay dadka kale ula siman yihiin helaan dadka naafada ah dhinacyada shaqada, adeegyada gobalka, iyo dawlada hoose, xarumaha ganacsiga, gaadiidka, iyo labadaba xarumaha danta guud iyo kuwa gaarka loo leeyahay kuwaasoo u furan dadwaynaha. Title II ee ADA ayaa balaarinaaya mamnuucida takoorka asagoo ku soo rogaayay dhammaan wakaaladaha dawlada gobalka iyo kuwa maxaliga ah, xaqijinaayana in dhammaan dadka naafada ah aan laga saarin ka qaybgalka ama gunnooyinka adeegyada, barnaamijyada, ama shaqooyinka shirkada.

Golaha Helitaanka Adeegyada ee Maraykanka ayaa hormariiyay Tilmaamaha Helitaanka adeegyada ee Sharciga Ameerikaanka Naafada ah (ADAAG) oo soo baxay 1991 kadibna isbadal lagu sameeyay sanadkii 2004. Labadaba US Department of Justice (US DOJ, Waaxda Cadaalada ee Maraykanka) iyo US Department of Transportation (US DOT, Waaxda Gaadiidka ee Maraykanka) waxaa u dagsan heerar lagasoo qaatay ADAAG kuwaasoo quseeya qaybaha la xariira waajibaadkooda gaarka ah. Heerarka ADA ee US DOT waxay si gaar ah u qabanayaan xarumaha gaadiidka dadwaynaha. Heerarka ADA ee US DOJ waxay qabanayaan xarumaha marka laga reebo kuwa gaadiidka dadwaynaha. Sanadkii 2005, Golaha Helitaanka Adeegyada ee Maraykanka ayaa abuuray Tilmaamaha

Helitaanka Xaqa Wadada ee Dadwaynaha (PROWAG). Kuwaan si isladaba joog ah ayaa wax looga badalay sanadihii 2011 iyo 2013 laakiin wali si rasmi ah looma dhaqan galin. Marka laga hadlaayo helitaanka adeegyada la xariira xarumaha gaadiidka, PROWAG waa tilmaan aasaasi ah oo loo adeegsado.

2.2. Gobalka

Sharciga Oregon ee arintaan quseeya ayaa ku yaala Xeerka Wax laga badalay ee Oregon ee cutubka 267 – Degmooyinka Gaadiidka, Cutubka 447 – Heerarka iyo Sifooyinka Helitaanka adeegyada ee Shaqsiyaadka Naafada ah (Qaybaha 447.210 ilaa 447.310).

2.3. Magaalada

Ayadoo la raacaayo Title II ee ADA, waa siyaasad u dagsan Magaalada Portland inaan qofna loo diidi karin ka qaybgalka, loo diidi karin gunnooyinka, ama lagula kici karin takoor markay adeeg u doontaan Barnaamij, adeeg, ama shaqo magaaladu leedahay ayadoo loo cuskanaayo inay naafo yihii. Si looga caawiyo xaqijinta helitaanka barnaamijyada, adeegyada, iyo shaqooyinka Magaalada Portland waxay si macquul ah u siinaysaa hoy dadka naafada.

Siyaasaadaha Magaalada iyo PBOT

Xeerka Tilmaanta Dadka Wadada Maraaya ee Codka leh oo lagu aqoonsaday qaybta 3.2 ee hoose

ADM-18.02 – Habraacyada Cabashada Xaqquqda Madaniga ah ee Titile VI

ADM-18.20 – Habraaca Cabashada ee ADA Title II

HRAR-2.01 Talaabada Xaqijinta Fursada Shaqo ee loo wada siman yahay (EEO) Mamnuucida HRAR-2.02 ee ka dhanka Dhibaataynta, Takoorka, iyo Aargoosiga goobta Shaqada

Hoy siinta Macquulka ah ee HRAR-2.06 Title I ee Dadka Naafada ah

Hanaannada Shaqaalaysiinta HRAR-3.01

Xeerka Macluumaadka 1.09 Title II iyo VI

Xogta Sirta ah ee Xasaasiga ah ee macluumaadka shaqaalahaa ee Xeerka 1.10

Xeerarka Qorshaha Faahfaahsan ee 2035:

9.9 Nidaamka la heli karo ee ku haboon dadka duqoowda ah

9.19 Badqabka iyo helitaanka dadka lugaynaaya.

9.21 Nidaamka Baaskiiska ee La heli karo

9.25 Sinaanta Socdaalka

Digriiga Ogolaanshaha Waxbarashada Xaqquqda Madaniga ah iyo Xarunta Fulinta Xagaaga sanadkii 2016 Xarunta Waxbarashada iyo Fulinta Xaqquqda Madaniga ah (CREEC), ayaa usoo sheegtay magaalada inaysan lahayn rakooyinka gaari curyaanka ee xaqa wadada ee dadka lugaynaaya oo waafaqsan sharciyada

xaquuqda naafada ee federaalka. Ogaysiiskaan quseeya dacwada waxaa lagu diray wakaalada sadex Dacwad ooge iyo koox dad ah oo isku xaalad qaba kuwaasoo ah dad dagan ama soo booqday Magaalada Portland oo qaba naafada dhaqdhaqaqa, ayna ku jiraan, laakiin aan ku koobnayn, dadka adeegsada gaari curyaanka, dadka ku socda kabaha socodka caawiya, ama aaladaha kale ee dadka caawiya (oo si guud loogu yeero, "Kooxda Heshiiska").

Xiligi dayrta sanadkii 2016, Magaaladu waxay heshiis Wada Hadal ah la gaartay dacwad oogayaal iyo qareenno ka socda Kooxda Heshiiska si ay ugala shaqeeyaan xalinta eedaymaha korna loogu qaado helitaanka xaqa wadada ee dadka wadada goynaayay ee Magaalada.

Amarka Ogolaanshaha ee kasoo baxay heshiiskaan waxaa laga heli karaa lifaaqa hoose. Qaybaha ugu Muhiimsan waa:

- Magaaladu waxay xog aruurin ka qaadi doontaa dhammaan daafaha Magaalada ee qaybaha wadooyinka leh meesha lagu socdo (luuqyada dadka lugaynaaya) si loo aqoonsado loona diiwaan gasho dhammaan rakooyinka gaari curyaanka ee dhammaan Magaalada. Natijjooyinka abuurkaan waxaa loo adeegsan doonaa aqoonsiga meesha rakooyinka gaari curyaanka looga baahan yahay iyo rakooyinka gaari curyaanka ee u baahan in la dayac tiro si ay si buuxda u waafaqaan ADA.
- Magaaladu waxay rakibaysaa ama dayac tiraysaa (nidaaminaysaa) 1,500 oo rakooyinka gaari curyaanka ah muddo laba iyo tobant sano ah, lagasoo bilaabo Luuliyo 1, 2018.
- Rakooyinka gaari curyaanka waxaa lagu dayac tiraya mashaariic horay u socday oo ciladaha ogaaday iyo adeegsiga muhiimadaha dawlada fderaalku aqoonsatay.
- Rakooyinka Gaari Curyaanka ee Magaalada ee Barnaamijka Codsiga ayaa sidoo kale lagu aqoonsanayaa xakabadaha gaari curyaanka ee la dayac tiraayo.
- Wax ka badalka Qorshaha Kala guurka ee PBOT PROW sadex sano gudahood lagasoo bilaabo markuu dhaqan galoo Amarka Ogolaanshaha; Sibteembar 2021.
- Isku xirka adag ee kooxda heshiiska iyo sidoo kale qof kasta oo adeegsada nidaamka gaadiidka oo doonaaya inuu faalo ka dhiibto heshiiska.

[Amarka Ogolaanshaha](#)

3. AQOONSIGA CAQABADAHA

3.1 Is qiimaynta Barnaamijka PBOT

Maadaama mid kamid ah waajibaadka ku qoran Title II ee ADA uu ahaa xog aruurinta is qiimaynta, kaasoo loo dhiibay maamulayaasha iyo shaqaalaha PBOT kuwaasoo shaqadoodu si joogto ah u qusayso xariirka dadwaynaha, hawlgalinta dadwaynaha, ama bixinta adeegyada la siinaayo xubnaha dadwaynaha. PBOT waxay sii wadaysaa inay qiimayso shaqooyinkeeda ayna samayso isbadalada ku haboon si dadka dhan u helaan adeegyadeeda. Jawaabaha xog aruurinta ee muujinaayay in barnaamijyada PBOT iyo shaqaaluhu ay si guud u yaqaanaan shuruudaha ADA. Jawaabaha aaya sidoo kale muujinaaya inay jiri karaan duleelo ka jira xeerarka iyo farsamooyinka barnaamijyo gaar ah marka laga eego sida shaqaaluhu ula hadlaan ayna adeegyada u siiyaan dadka naafada ah. Talooyin aaya laga baxshay lagana dhaqan gashay meelo kaladuwani. Sida kor lagu sheegayba, PBOT waxay sii wadysaa inay is qiimaysoayna samayso isbadalada muhiimka ah.

3.2 Rakooyinka Gaari Curyaanka

Ayadoo qayb ka ah Amarka Ogolaanshaha, Magaalada waxaa laga doonaayay inay samayso xog aruurin lagu samaynaayo dhammaan geesaha wadooyinka ee magaaladu leedahay ee qaybaha wadada ee leh meelaha dadku ku lugeeyaan si loo aqoonsado tirada iyo noocyada rakooyinka ee cirif kasta, iyo sidoo kale rakooyinka gaari curyaanka iyo goobaha rakooyinka quseeya ee aan wadooyinku lahayn ama aan ahayn kuwo waafaqsan sharciga. Xog aruurinta aaya xog kasoo aruurshay meelaha lahaa rakooyinka gaari curyaanka iyo kuwa aan lahayn rakooyinka gaari curyaanka. Meelaha ay yaaleen rakooyinka gaari curyaanku, xog aruurintu waxay aqoonsatay nooca, goobta, dalcada, iyo cabirada mid kasta oo rakooyinka gaari curyaanka kamid ah. Xogta faahfaahsan ee lasoo aruurshay aaya laga heli karaa Amarka Ogolaanshaha, Qaybta V., Farqada B., qayb hoosaadka 2., c. i. – xv. Natijooyinka xog aruurinta iyo dhammaan xogta lasoo aruurshay aaya elektaroonig ahaan lagu qori doonaa kaydka xogta Magaalada ee GIS.

3.3 Tilmaamaha Dadka Lugaynaaya

Tilmaamaha dadka lugaynaaya waa qayb muhiim ah oo kamid ah nidaamka gaadiidka ee PBOT. Tilmaamaha dadka lugaynaaya waxay noqon karaan kuwo otomaatig ah ama kuwa la daaro. Tilmaamaha dadka lugaynaaya ee otomaatiga ah waxaa lagu xiraa waqtiga tilmaanta socodka gaariga si loo aqoonsado marka ay tahay in dadka lugaynaaya ay wadada gooyaan ama suaan inta gaariyaashu gudbayaan. Tilmaamaha la daaro ee dadka lugaynaaya waxaa lagu daaraa batoonka la riixo ee dadka lugaynaaya si ay u muujiyaan inay doonayaan in loo badalo “socod” si ay wadada u gooyaan. Qaar kamid ah goobahaan batoonta ay dadka lugaynaaya riixaan ayaa sidoo kale leh cod. Tilmaamaha cusub ee codka leh ee dadka lugaynaaya ayaa la codsan karaa. Shaqaalaha magaalada iyo khabiirka isku socodka oo ka socda Gudigga Oregon u qaabilسان dadka Indhoolka ah ayaa la tashan doona qofka samaynaaya cadsiga si loo fahmo baahiyaha qofka lugaynaaya. Xeerka magaalada ee qiimaynta cadsiyadaan ayaa aqoonsanaaya in:

- Ay qasab tahay in tilmaamo loo sameeyo isgoyska.
- In goobta lagu sameeyo qiimayn la xariirta badqabka, heerka dhawaaqa, iyo aqbalaada xaafada.

Faahfaahinta buuxda ee xeerka iyo hanaanka ayaa laga fiirin karaa lifaaqaan:
[Tilmaamaha Dadka Lugaynaaya ee Codka leh | Tilmaamaha | Magaalada Portland, Oregon](#)

PBOT waxay kordhinaysaa ayna kor u qaadaysaa calaamadaha dadka lugaynaaya ayadoo adeegsanaysa mashruucyo, ayna ku jiraan rakibida tilmaamo cod leh oo lagu samaynaayo mashaariic casriyaynaaya ama kordhinaaya calaamadaha. Marka calaamadaha lagu daro ama la casriyeyo, xog ayaa la aruuriin doonaa si loo aqoonsado in astaamuhu cod leeyihii oo ay waafaqsan yihiin ujeedadii laga lahaa.

3.4 Geesaha wadada

In dadka lugaynaaya helaan aaga la maro ee geeska wadada oo baahidooda waafaqsan, aana la lahayn caqabado waa qayb muhiim u ah nidaamka gaadiid ay raaci karaan dadka oo dhan. Sida ku cad Xeerka magaalada, mulkiilayaasha hantida maguurtada ah, ayna ku jiraan mulkiilayaasha guryaha, mulkiilyaasha ganacsiga, dugsiyada, xarumaha kale ee waawayn, iyo ururka mulkiilayaasha guryaha, ayaa masuul ka ah dhisida, ilaalinta, iyo dayactirida luuqyada lagu socdo ee geeska wadada ee ku dhagan dhismahooda. Caadiyan shardiga lagaaga doonaayo inaad dhisto luuqyada geeska wadada ee lagu socdo meelaha aysan ku oolin ama aysan waafaqsanayn sharciga waxaa la ogaan jiray marka mashruuc hormarin ama dib u dayactir ah la samaynaayo. Hase yeeshie, xeerka Magaalada iyo sharciga Magaalada ayaa sidoo kale awood u siinaaya magaalada inay qasab ka dhigto dhismaha iyo ilaalinta luuqyada geeska wadada oo ka baxsan shaqada hormarinta.

Ayadoo ka jawaabaysa cabashooyin, kormeerayaal ka socda PBOT ayaa qiimayn ku sameeya luuqyada geeska wadada kadibna u sheegaa mulkiilaha dhismaha haddii loo baahan yahay dayactir. Haddii aan dayactir dhakhso ah uusan samayn mulkiilaha dhismuhu, PBOT waxay shaqaalaysiinaysaa qandaraasle gaar loo

leeyahay si uu u sameeyo dayactirka waxayna ka qaadaa qarashaadka dayactirka mulkiilaha dhismaha. Waxaa hadda jira dookh u furan mulkiilayaasha dhismaha oo ay maal galiyaan qarashka dayactirada Magaaladu samaysay. Suuragalnimada ah in la abuuro barnaamijka kormeerka luuqyada geeska wadada oo hordhac ah ayaa qiimayn lagu wadaa. Faahfaahinta barnaamijka hadda shaqeeya ee luuqyada geeska wadada ayaa laga heli karaa lifaaqaan:

[Barnaamijka Ilaalinta Luuqyada Geeska Wadada](#)

Inkastoo dhisida iyo ilaalinta luuqyada geeska wadadu ay wali yihiin masuuliyad gaar u saaran dadka guryaha leh, PBOT ayaa maal galisa dhismaha geeska wadada, gaar ahaana wadooyinka mashquulka badan ee aan dadka ku filnayn haddii la dhisana qaadi kara dad badan oo lugaynaaya. Marinnada geeska wadada waxaa sidoo kale lagu dhisaa mashruucyada caasimada ee PBOT iyo mashruucyada hormarinta ee gaarka loo leeyahay.

PedPDX waa, Qorshaha Wayn ee Dadka Lugaynaay ee PBOT. Istaraatijiyyada 8 ee PedPDX (Dhisida iyo Dhawrista Marinnada Geeska wadada oon Lahayn caqabado), ayaa sheegaysa 14 talaabo oo lagu taageeraayo nidaamka marinka geeska wadada oo dadka dhan mari karaan, ayna ku jirto qiimaynta barnaamijka kormeerka ka hortaga cilado ku yimaada marinka geeska wadada. Waxyaabaha gaarka u ah qaybahaan talaabada ayaa laga heli karaa lifaaqaan:

[Qorshaha PedPDX Magaalada Portland](#)

Maal galinta kaydka iyo xog aruurinta xaalada marinada geeska wadada ee dhismayaasha ay leedahay ama maamusho magaaladu iyo guryaha ayaa lagusoo daray mareegta miisaaniyada sanadka 2020-2021: [Qorshaha Nidaamka Gaadiidka \(TSP\) | Magaalada Portland, Oregon](#)

3.5 Baakinka

Baakin La heli karo oo kujira Xaqa Dadwaynuhu u leeyihiin Wado
Waxaa jiro meelo baakinka loo sameeyay oo la heli karo oo ku yaala wadooyinka magaalada dhammaan Portland. Si loo kordhiyo helitaanka baakin mudada kooban ah, magaaladu waxay abuurtay xeerar cusub oo qabanaaya dadka adeegsanaaya Calaamadaha Baakinka Naafada ee gobalku sameeyo. Barnaamiju wuxuu kordhinayaa waqtiga cabirka baakinka ee dadka wata Calaamadaha Baakinka Naafada wuxuuna ku darayaa aagaga baakinka o kayd u ah dadka haysta calaamadahaan naafada, ayna ku jiraan qar si gaar ah loogu sameeyay dadka haysta calaamadaha gaari curyaanka.

PBOT waxay tixgalisaa codsiyada mulkiilyaasha dhismaha ee ku aadan aaga baakinka oo la heli karo oo nidaamka ku jira oo ay ka samaystaan banaanka dhismahooda. Hanaan aad gaar u sii ah ama xeer la xariira codsiyadaan ayaa la abuuri doonaa asagoo qayb ka ah dhaqan galinta Qorshaha Kala Guurka. Qariirada baakin la heli karo oo ku jira xaqa dadwaynaha ee wadada iyo geerashyada baakinka ee magaaladu leedahay ayaa laga heli karaa lifaaqaan:

[Qariirada Baakin La heli karo](#)

Qaab Dhismeedyada Baakinka

PBOT waxay leedahay iyo/ama maamushaa xarumahaha baakinka oo nidaamsan oo ku yaala Portland, inta badana ku yaala bartamaha magaalada. Xarumahaan baakinka waxaa qabanaaya sharciga ADA Title II waxaana qasab ah in lagu daro qorshaha kala guurka, hase yeeshi, Qorshahaan Kala Guurka waxaa diirada lagu saarayaa xaqa dadwaynaha ee wadada. PBOT waxay dhammeystirtay qorshaha kala guurka ee dhismayaasheeda, ayna ku jiraan qaab dhismeedyada baakinka, bishii Oktoobar 2014. Xakabadaha, kaydadka, iyo qaababka siibida qaab asteeyasha baakinka ee PBOT ayaa ku jira qorshaha Kala guurka ee Magaalada Portland ee ADA Title II qaybaha 3.3 iyo 4.1.

Webseetka: [Qorfshaha Kala guurka ee Magaalada Portland ee sharciga ADA Title II](#)

3.6 Goobaha Gaadiidka laga raaco

Goobaha laga raaco basaska, Max iyo Gaariyaasha Wadada ee Portland ayaa ka jira wadooyinka magaalada ee ay maamusho PBOT. Inkastoo goobaha basaka laga raaco ay ku jiraan PROW, waa masuuliyad saaran shirkada basaska. Marka laga hadlaayo basaska iyo Max, goobaha basaska laga raacaayo waa masuuliyad saaran Tri-Met. Maadaama ay tahay mulkiilaha iyo maamulaha Gaadiidka Wadada ee Portland, PBOT ayaa masuul ka ah goobahaas. Isbadalada iyo xaaladaha ka jira gobaha basaska laga raaco ayaa kala duwan ayagoo ku xiran dhismayaasha kale, galitaanka, marinnda geeska wadada, iyo tilmaamaha wadada ee meesha ku yaala. Marka loo baahdo in hormarin lagu sameeyo galitaanka goobaha basaska iyo Max istaagaan, PBOT waxay kala shaqayn doontaa Tri-Met si loo aqoonsado casriyayn kasta oo laga doonaayo PROW. Wax ka badalka galitaanka ee laga doonaayo in lagu sameeyo astaannada gaadiidka Wadada ee Portland ayaa lagu aqoonsan doonaa laguna dari doonaa jadwalka dayactirka ee Qorshaha Kala guurka.

Dadka adeegsada gaari curyaannada ayaa suaayay si ay u fuulaan gaariyaasha Wadada ee Portland.

Kaydka astaannada Gaariga Wadada ee Portland waa Qorshaha Maaraynta Hantida Gaadiidka Socdaalka (TAM) ee Portland. Qiimaynta xaalada ayaa wax laga badalaa sanad kasta. Waxaa jiro 66 astaan oo furan iyo 2 astaan oo dheeraad ah oo ku yaala dabaqyada dadwaynaha, oo aan ku jirin PROW.

4. QAABABKA LOO SAARAAYO CAQABADHA

4.1 Hormarinta Caasimada, Wax ka badalka, Dayactirka, iyo Codsiyada Bulshada

PBOT waxay adeegsataa qaabab kala duwan si ay u rakibto ayna u dayactirto rakooyinka gaari curyaanka, calaamadaha dadka lugaynaaya, marinnada geeska wadada, iyo qaybaha kale ee gaadiidka ee la heli karo.

- **Mashaariicda Hormarinta Caasimada** waxaa ku jira mashruucyada cusub ee dhismaha iyo hormarinta la qorsheeyay. Mashruucyadaan waxay u baahan karaan kordhin, badalid, ama casriyaynta qaybaha la heli karo ee PROW.
- **Wax ka badalka** ku jira PROW waxaa kamid ah mashaariicda dayactirka ah iyo dhammaan shaqo kasta oo u baahan karta rakibida iyo adkaynta qaybaha la gali karo.
- **Shaqada Ilaalinta** ee ku jirta PROW ayaa sidoo kale u baahan kara shaqada dayactirka ama badalida agabka galitaanka ee aan waafaqsanayn sharciga ama maqan. Marka laga hadlo rakooyinka gaari curyaanka, qorshaha shaqada Dayactirka iyo Hawlagalada ee PBOT waxaa ku jira yoolka dhisida rakooyinka gaari curyaanka oo dhan 700-1000 sanad kasta. Ballanqaadka 700-1,000 waxaa dib loogu cadeeyay Qorshaha Maaraynta Nidaamka Marinnada Geeska Wadada ee 2004.
- **Codsiyada bulshada** ayaa qaabab badan ku yimaada ayadoo la adeegsanaayo fursado si gaar ah loogu cadeeyay Qaybta 4.4 ee hoose waxayna badanaa keenaan shaqo si loo waafajiyo agabka gaadiidka ee la heli karo sharciga ADA.

4.2 Shaqada ay qabtaan Qolyaha Kale ee Ku jira Xaqa Dadwaynaha ee Wadada Magaalada

Laanta Adeegyada Hormarinta ee Magaalada Portland (BDS) ayaa bixisa ogolaanshaha hormarinnaada sida kuwa guryaha la dagan yahay, xafiiska, ganacsiga, iyo dhismayaasha ganacsiga, iyo guriyaynta, kuwaasoo keeni kara hormarin lagu sameeyo adeegyada dadwaynaha. Hormarinta adeegyada dadwaynaha waxaa ku jiri kara agabka helitaanka marinka sida geesaha wadada, rakooyinka, iyo calaamadaha. Dadkaan qaadanaaya ogolaanshaha waxaa laga doonayaa inay dhisaan hormarinnaada si waafaqsan heerka marinka ee buuxa ilaa heerka suuragalka ah.

4.3 Rakooyinka Gaari Curyaanka ee lagu dhiso Codsiga

Sanadkii 1997, Barnaamijka Codsiga Rakooyinka Gaari Curyaanka ayaa la abuuray si looga jawaabo codsiyada ka yimaada xubnaha bulshada ee ah in laga dhiso rakooyinka gaari curyaanka wadooyinka maxaliga ah ee magaalada oo dhan. Dib u dhisida iyo rakibida koonarada cusub si loo baxsho rakooyinka lasoo codosado waa hal qaab oo magaaladu ku bixiso marinnada dadka dhibaatada ku qaba socodka ama dadka adeegsada gaari curyaannada ama agabka kale ee socdaalka. Xarumaha la codosday ayaa qiimayn lagu sameeyaa siday usoo kala horeeyaan una kala muhiimsan yihiin si waafaqsan tilmaamahaan:

- Codsiyada ay soo diraan ama lagu diro maslaxada dadka naafada ah.
- Codsiyada u muuqda kuwo khatar ah ama abuuraaya xaalad khatar ah oo ku dhacda dadka naafada ah.
- Goobaha ay dadku Aadka ugu lugeeyaan oo aysan oolin ama aysan sharciga waafaqsanayn rakooyinka gaari curyaanku.
- Meelaha dadku Aadka u lugeeyo.
- Goobaha ay Aadka ugu badan yihiin dadka naafada ah.
- Goobaha buuxsha dul-duleelada kajira wadada dadka lugaynaaya si ay dadka u geeyaan goobaha muhiimka ah.

Wixii xog dheeraad ah oo barnaamijkaan ku saabsan, raac lifaaqaan: [Barnaamijka Cdosiga Rakada Gaari Curyaanka ee ADA | Magaalada Portland, Oregon](#)

4.4 Codsiyada, walaacyada, iyo cabashooyinka Bulshada ee ADA

Marka lagu daro Rakooyinka lagu baxsho barnaamijka Codsiga, Magaaladu waxay leedahay qaabab kaladuwan oo xubinaha bulshadu ku samayn karaa codsiyo, kusoo diri karaan walaacyadooda ama kusoo gudbin karaan cabashooyin la xariira helitaanka PROW iyo ku dhaqanka sharciga ADA.

823-SAFE

Xubnaha bulshadu waxay la xariiri karaan magaalada si ay ugala hadlaan arimaha la xariira dayactirka ama badqabka socdaalka ayna ku jiraan calaamaaha wadada, tilmaamaha wadada, geeska wadada ee gaarigu istaago, marinnada lagu socdo ee wadada geeskeeda iyo godadka wadada ka samaysma.

La xariir [Laynka Tooska ah ee Badqabka Gaadiidka iyo Ku noolaanshaha Xaafada](#) oo ah 503-823-SAFE (7233), ama [codsi ku dirso oonleenka](#). Ciladaha waxaa ku jiri kara, laakiin kuma koobna, walaacyada la xariira meelaha wadada laga gooyo, calaamadaha wadada oon haboonayn, araga calaamadaha, iyo xawaaraha iyo xamuulka gaadiidka.

Wariyaha PDX

Wariyaha PDX waa qaab haboon oo loola xariiro laamaha magaalada lagunasoo gudbiyo dhibaatooyinka iyo ciladaha dayactirka ee ka jira goobaha gudaha Magaalada Portland kamid ah. Appkaan waxaa loo adeegsan karaa taleefan kasta oo casri ah oo webka laga gali karo, taableet ama kumbuyuutar caadi ah.

Si aad appkaan u adeegsato, booqo www.pdxreporter.org kadibna gal barta adoo adeegsanaayay ciwaanka PortlandOregon.gov, ama ciwaanka aad ku gali jirtay qaybtii hore ee appka. Galitaan ayaa qasab ah, laakiin diiwan galintu waa bilaash waxay u furan tahay dadwaynaha--kaliya adeegso lifaaqa “sign up (Isdiiwaan gali)” ee bogga galitaanka. Haddii aad appka ku seef garaysato shaashada aaladaada, waxaad u adeegsan kartaa si lamid ah aalad kasta oo ku jirta taleefankaaga casriga ah ama taableetka. Arag bogga gudaha appka ee help (caawi) si aad u hesho xog dheeraad ah.

Gudbinta Cabasho la xariirta ADA Title II

Qof kasta oo aaminsan in qaab cadaalad daro ah loola dhaqmay ama lagu takooray sabab la xariirta naafanimada ayaa cabasho u gudbin kara Maareyaha Barnaamijka Title II ee Magaalada Portland. Hanaankaan wuxuu qabanayaa dhammaan cabashooyinka lagu gudbiyay Title II ee ADA oo ka dhasha barnaamij kasta, adeeg ama shaqo kasta oo ay qabato Magaalada Portland ama qandaraaslayaasheeda. Kani waa hanaan maamul oo aan bixin adeegyo magdhaw ah ama dhibaatooyin ganaax ka dhashay.

Hanaanka magaaladu maaha mid gaar ah. Qofka cabashada u gudbinaayay Magaalada ayaa sidoo kale canasho u gudbin kara wakaaladaha kale ee gobalka ama federaalka ama maxkamadaha. Wakaaladaha kale ayaa waqtii cayiman u qabanaaya gudbinta cabashada. Caadiyan, wakaaladaha federaalka ayaa u baahan in cabashooyinka la xariira Title II lagusoo gudbiyo 180 maalmood gudahood kadib taariikhda falka takoorka ah uu dhacay.

Xog dheeraad ah oo ku saabsan qaabka loo gudbiyo cabashada ADA Title II, oo uu ku jiro foom aad adeegsanayso, ayaa laga heli karaa lifaaqaan: [Gudbi Cabasho | Magaalada Portland, Oregon](#)

Tilmaamaha La heli karo ee Dadka Lugaynaaya
Barnaamijkaan wuxuu u sahlayaa dadwaynaha inay codsadaan tilmaamaha la heli karo ee dadka lugaynaaya. Fadlan ka fiiri qaybta 3.3.

4.5 Waxyabaha lagasoo reebaayo sharciga ADA

ADA, Title 28 ee Xeerka Sharciyada Feraalka, Qaybta 35.150(a) (oo sidoo kale loogu yeero xeerarka ADA), ayaa cadaynaaya in shirkadaha dawladu ay fulinayaan adeegyadooda, barnaamijyadooda, iyo shaqooyinkooda si ay u xaqiijiyaan inay yihin kuwo dadku si fudud ku heli karaan ayna adeegsan karaan dadka naafada ah. Xeerarka ADA ayaa sidoo kale bixinaayay waxyabaha qaar oo shardiga lagasoo reebaayo:

Farsamo Ahaan aan Suuragalayn

Xaaladaha qaarkood, magalaada ayaa laga yaabaa in awoodeedu koobnaato, ama aysanba gabi karaan awoodin, inay bixiso rakooyinka gaari curyaanka, marinnada geeska wadada, tilmaamaha dadka wadada goynaaya, ama qaybo kale oo si buuxda sharciga u waafaqsan sabab la xariirta caqabado jira oo dhanka dhulka ama goobta ah. Tusaale, boos qeexan oo ka banaan dusha sare ee rakada oo uu xanibaayo dhisme, ama dalcada taaga ayaa aad u sarayn kara kaasoo u diidaaya in gaari curyaanku koro labada dhinac ba. Markay xaaladahaan jiraan, Magaaladu waxay aqoonsan kartaa in rakada gaari curyaanku ay tahay wax aan farsamo ahaan suuragalayn ama dhisme ahaan aan la fulin karin. PBOT waxay dajisay xeer maamul oo hagaaya adeegsigeeda qiimaytaan. Waxay ku lifaaqan tahay sawrika 12.1.

Culees aan La qaadi karin

Xeerarka ADA ayaa sidoo kale sheegaaya in Magaalada aan laga dooni karin bixinta casriyayn haddii la sameeyo ay badalayso aasaasiyaadka adeegga, barnaamijka, ama shaqada ama keenayso culeesyo aan la qaadi karin oo dhaqaale ama maamul.

In dayactirka ama fududayntu tahay culays aan la qaadi karin iyo in kale waxay u baahan tahay in la qiimeeyo dhammaan khayraadka la heli karo waana go'aan ay qasab tahay inuu gaaro madaxa wakaaladu.

Sababaha soo socda ayay tahay in lagu daro go'aaminta in casriyaynta barnaamij ay abuurayso culays aan la qaadi karin iyo in kale: nooca iyo qarashka casriyaynta, khayraadka dhaqaale ee magaaladu u hayso samaynta casriyayntaas, saamaynta qarashaadka fulinta shaqadu ku yeelanayso shaqada magaalada ee hawshaani qusayso, iyo mudada uu jiraayo isbadalka ku dhacaaya xarunta.

Haddii casriyaynta la go'aansho inay abuurayso culays aan la qaadi karin, Magaaladu waa inay aqoonsataa dookhyada kale ee lagu bixin karo galitaanka xarumaha ama adeegyada.

Helitaanka Adeegga

Xeerku wuxuu sidoo kale aqoonsanayaa in xarunta dadwaynaha laga doonay inay ka dhigto mid kasta oo kamid xarumaha jira kuwo la gali karo ayna adeegsan karaan dadka naafada ah, ilaa iyo inta barnaamijka dhan yahay mid la heli karo. Tusaale, go'aanka Magaalada ee ah inaysan rakooyinka curyaanka ka dhisin meelaha qaar (ama u rakibto inay yihiin kuwo aan muhiim ahayn hadhoow), ilaa inta iyo inta marinka socdaalka oo macquul ah la heli karo xataa ayadoon rakooyinkaas gaari curyaanka la samayn.

4.6 Helitaanka Webseetka

Sanadkii 2017, Magaalada Portland waxay biloowday qorshaynta badalida barteeda oonleenka ee 15 sano jiray. Kooxda badalka Webseetka ee Portland Oregon (POWR) ayaa galisay sanad inay kala shaqeeyaan PBOT iyo shaqaalaha kale ee laanta abuurista webseet cusub. Webseetka cusub, oo la bilaabay Juun 2020, waa mid ay fudud in ay isticmaalaan dhammaan xubnaha bulshada wuxuuna leeyahay Tilmaamaha Galitaanka Qaybaha Webseetka, WCAG 2.1 Heerka AA. Bartu waa mid la adeegsan karo oo dhexdhedaad ah qaab ahaan, taasoo ka caawinaysa xubnaha bulshada helitaanka waxay raadinayaan si waxtar leh.

Webseetka: [Magaalada Portland, Oregon | Portland.gov](#)

4.7 Heerarka iyo Sifooyinka Naqshada

PBOT Waxay abuurtay tilmaan farsamo oo leh sifooyin iyo qorshayaal si loo hubiyo in marka ay dhisto ama ay lala dhisoo PROW wadada rakooyinka gaari curyaanka, calaamadaha dadka lugaynaaya, baakinka, marinnada geeska wadada, iyo qaybaha kale maritaanka wadada, in lagu naqshadeeyo laguna dhisoo si waafaqsan heerarka ADA. Tilmaanta guud ayaa lagasoo qaatay Buuga Tusmada Aaladaha Xakamaynta Socdaalka ee Isku habaysan (MUTCD), Maamulka Wadooyinka Waawayn ee Federaalka (FHWA), iyo sharciyada 2010 ADA. Heerarkaan iyo xog dheeraad ah oo ku saabsan naqshada nidaamka gaadiidka la heli karo ayaa laga heli karaa Webseetka Dajinta iyo Faahfaahinta Heerarka ee PBOT iyo bogga ADA ee ku jira lifaaqyadaan. Heerarka iyo sifooyinka PBOT ee qaar kamid ah agabka ayaa dhaafay shuruudaha ugu yar ee fedaraalka ee ADA.

Webseetka: [Dajinta iyo Faahfaahinta Heerarka | Magaalada Portland, Oregon](#)

4.8 Dib u eegista Xeerarka, Farsamooyinka, iyo Habraacyada

PBOT waxay ku shaqaysaa ayadoo adeegsanaysa xeerar badan oo qoraal ah, habraacyo, qaunuuno, iyo sharchiyo. Xeerarka cusub ama wax laga badalay iyo habraacyada ayaa dib u eegis lagu samayn doonaa ayadoo ujeedadu tahay xaqijinta in dhammaan barnaamijyada PBOT ay taageeraan helitaanka buuxa. Xeerarka iyo habbraacyada jira ayaa dib u eegis lagu samayn doonaa si loo hubiyo in mid kasta uu taageeraayo helitaanka buuxa.

4.9 Tababarka

PBOT waxay bixisa aqoon korosiga rakada gaari curyaanka ee ADA oo la siiyo shaqaalaha iyo la taliyaasha, si loo baro looguna sharxo shuruudaha dhismaha iyo naqshada. Shaqaalaha ayaa sidoo kale ka qaybgalay tababarada Oregon Department of Transportation (ODOT, Waaxda Gaadiidka ee Oregon) oo lagu baranaayo qaababka ugu haboon ee loo sameeyo naqshada iyo kormeerka rakooyinka gaari curyaanka. PBOT waxay leedahay tababarka sinaanta oo qasab ah kaasoo fikir guud ka bixinaaya cadaalada gaadiidka intay u adeegayso baahiyaha dhammaan isticmaalayaasha nidaamka gaadiidka. Tababaradaan iyo kuwa kale markay suuragal tahay, ayaa hormar samayn doona mustaqbalka si ay u baxshaan mawduuc markaas taagan, oo waafaqsan xaalada lana siinaayo shaqaalaha iyo la taliyaasha.

5. BARNAAMIJYADA KALE IYO QORSHAYAASHA KOR U QAADAAYA HELITAANKA ADEEGYADA

PBOT waxay u taagan tahay inay nidaamka gaadiidka iyo barnaamijyadeeda ka dhigto kuwo qof kasta helaayo. Marka lagu daro jadwalka siibida caqabadaha ku jira Qorshaha Kala Guurka, waxaa jiro barnaamijyo dhawr ah oo kale oo ay leedahay PBOT ama Magaalada iyo qorshayaal wax ka qabanaaya qaybaha helitaanka nidaamka gaadiidka.

5.1 Qorshaha Kala guurka iyo Kaabayaasha ee Magaalada Portland ee sharciga ADA Title II

Magaalada Portland waxay bixisa barnaamijyo badan oo kaladuwan iyo adeegyo lagu baxsho xarumo badan lana siiyo dadka magaalada dagan ayna ka faa'iidaystaan dadka Magaalada soo booqda. Xarumaha maamulka magaalada waxaa ku jira dhismayaasha Magaalada, goobaha baakinta dadwaynaha, xarumaha ay leedahay ama maarayso Magaaladu ee ay ku shaqeeyaan wakaaladaha gaarka loo leeyahay ama kuwa kale ee dawlada. Meesha masuuliyad hal wakaalad ku dhamaato oo masuuliyada mid kale ka bilaabato ma aha wax quseeya ama muhiim ah dadka deegaanka iyo martida laakiin waxaa muhiim u ah helitaanka dhammaan xarumaha, barnaamijyada, iyo adeegyada Magaalada. Sabab la xariirta shaqada gaarka ah ee laamaha kaladuwan, Qorshayaal kala Duwan oo kuwa ADA Title II ah ayay leedahay Magaaladu.

Bishii Nufeembar 2014, Golaha Wakiilada ee Magaalada ayaa ansixiyay qorshe kala guur oo ka qabanaaya qaybaha balaaran ee waawayn ee Xarumaha magaalada. Qorshaha Kala Guurka ee Magaalada Portland waa natijada qiimayn faahfaahsan oo lagu sameeyay dhammaan xarumaha magaalada Portland ee lagu baxsho barnaamijyada, shaqooyinka, iyo adeegyada dadwaynaha u furan. Qorshahaan Kala guurka waxaa sidoo kale ku jira qaab dhismeedka baakinka, kaasoo si toos ah ula xariira helitaanka gaadiidka.

Webseetka: [Qorshaha Kala guurka ee Magaalada Portland ee sharciga ADA Title II](#)

Bishi Agoosto 2015, Golaha Wakiilada ee Magaalada ayaa ansixiyay Wax ka badalka Xarumaha Beeraha Raaxada si loo waafajiyo Qorshaha Kala guurka ee aan kor ku xusnay. Xarumaha Beeraha Raaxada iyo Nasiinada (PP&R) ee Portland ayaa lagu qiimeeyay inay qayb ka noqdaan Qorshaha Kala Guurka, inkastoo sabab la xariirta tiradaaadka u badan (260) oo ah xarumaha beeraha raaxada ee dadku gali karaan awged, qiimayntu ay qadatay muddo dheer si loo dhameeyo taasoo ka badan kuwa laamaha kale keentayna isbadal gaar ah oo lagu sameeyo jardiinooyinka.

Webseetka: [Wax ka badalka Qorshaha Kala Guurka ee ADA Title II ee Magaalada Portland](#)

Bishii Diseembar 2016, Golaha Wakiilada ee Magaaladu waxay ansixiyeen wax ka badalka Xarumaha Farshaxanka Lagusoo bandhigo lana waafajiyo Qorshaha Kala Guurka. Magaalada ayaa leh xarumaha lagusoo bandhigo farshaxannada – 5 Xarumood ee Farshaxanka ee Portland – Xarunta Keller Auditorium, Arlene Schnitzer Concert Hall iyo Antoinette Hatfield Hall. Si loo hubiyo waafaqsanaanta dadaalka intiisa kale, isla kooxda talo bixinta iyo isla qaabka ayaa loo adeegsaday si loo sameeyo qiimaynta 5 xarumood ee Portland biloowga sanadkii 2016.

Webseetka: [Wax ka badalka Qorshaha Kala Guurka ee ADA Title II ee Xarumaha Bandhiga Farshaxanka ee Magaalada Portland](#)

Isbadalkaan Qorshaha Kala Guurka ee gaadiidka diirada lagu saaraayo waxaa loogu talagalay inuu naqshad siiyo hormarinta joogtada ah ee xarumaha magaalada si dadka curyaanka ah u adeegsadaan. Kani waa dukumiinti wali shaqaynaaya, oo si joogto ah wax looga badalo ayadoo caqabadaha meesha laga saaro, xarumo cusubna ay mulkiyada Magaalada soo galaan.

5.2 Qorshaha PedPDX

PedPDX waa Qorshaha Wayn ee Dadka Lugaynaayay ee Portland. Ayadoo la adeegsanaayo PedPDX, Magaalada Portland waxay xaqiijinaysaa in lugayntu tahay xaquuqda aasaasiga ah ee aadanaha iyo qaabka ugu muhiimsan ee dadku ku socdaalaan. PedPDX waxay xaqiijinaysaa in lugayntu noqoto mid amaan ah, la heli karo, soo jiidashana u leh qof kasta oo ku dhaqan Portland ayadoo dadka lugaynaaya galinaysa muhiimada koobaad ee siyaasada Magaalada, maal gashiyada, iyo naqshada. Waxay muhiimad siinaysaa hormarinta meelaha lagu lugeeyo ee geeska wadada, oo ay la socdaan maal gashiyo kale si looga dhigo lugaynta mid amaan ah oo raaxo badan dhammaan magaalada.

Qorshuhu wuxuu aqoonsanayaa xeelado badan iyo farsamooyin looga dhigaayo Portland magaalo ku haboon uuna ku lugayn karo qof kasta, ayna ku jiraan dadka naafada ah. Xeeladaha sida ugu toosan u taageera helitaanka lugaynta waxaa kamid ah wax ka qabanashada dulduleelada ka jira wadooyinka muhiimka u ah dadka lugaynaaya, dhisida iyo ilaalinta marinna geeska wadada oo aan lahayn

caqabad, iyo inaan kala shaqayno hormariyaasha, dadka deegaanka, iyo mulkiilayaasha guryaha sidii loo hormarin lahaa meelaha dadku ku lugeeyaa. Webseetka: [Dukumiintiyada PedPDX | Magaalada Portland, Oregon](#)

5.3 Barnaamijka Wadooyinka Xaafadaha

Gudaha Portland, Wax ka yar 4% (50 mayl oo kamid ah 1,181 mayl) oo wadooyin ah ayaan wax hormarin ah lagu samayn – wasaq iyo jaay. Tiro kale oo dhan 17% (200 mayl) oo wadooyinka ah ayaan lagu samayn hormarin ku filan – qaar baa leh meesha la maro iyo/ama geeska wadada ee lagu lugeeyo, laakiin malahan rakooyinka gaari curyaanka ee wadada. Wadooyinkaan 250 mayl ah ee aan la hormarin ayaa ku adkaysa dadka inay si amaan ah oo fudud ugu dhix socdaan deegaannadooda. Ayadoo lagu salaynaayo fikradaha bulshada, naqshada barnaamijka Wadooyinka Xaafadaha ayaa la abuuray si loogu daro qaybo kamid ah barnaamijka oo dheeraad ah si loo hormariyo kaabayaasha wadooyinka xaafadaha ee aan si fiican u dhisnayn. Webseetka: [Naqshada Wadooyinka Xaafada | Magaalada Portland, Oregon](#)

5.4 Barnaamijka Baaskiilka ee La dhaqan Galinaayo

Wuxuu tijaabo ahaan ku biloowday xilgii gu'ga sanadkii 2017 haddana waa barnaamij caadi ah oo ay fuliso PBOT, Portland waxay isku duwday barnaamij si ay caawimaad muuqata u siiso nidaamkeena wadaagista baaskiilka ee BIKE TOWN. Ayadoo lagu abuuray iskaashi lala sameeyay dadka deegaanka oo ka socda bulshada naafada ah, barnaamijka BIKE TOWN ee La qabsiga ayaa ah barnaamijka la qabsiga kiraynta baaskiilka. Yoolkaani waa in la kordhiyo helitaanka baska ee dadka naafada ah. PBOT waxay iskaashi la samaynaysaa Kerr Bikes si loo baxsho tiro baaskiilo ah oo dhan 15 baaskiil, ayna ku jiraan baaskiilada gacanta lagu kaxeeyo, kuwa matoorka leh, kuwa lugaha lagu kaxeeyo, iyo baaskiilada korontada ee kursiga danbe leh. Yoolku waa in la helo kirada baaskiilka ee mudada gaaban ilaa heer dhexe ah, oo dhan hal ilaa sadex saac. Wadista baaskiilka kursiga danbe leh ee BIKE TOWN ayaa kor u kacay sanad kasta.

Webseetka: <http://adaptivebiketown.com/>

5.5 Wadooyinka wadaaga ah

Helitaanka xaq dheeraad ah oo wado ee mashruucyada ayaa dhacda mararka qaar laakiin PROW waa haayad gaar u ah inta badan deegaannada Portland. Marka noocyo cusub oo gaadiid ay helayaan dadka gaadiidka raaca tartankuna uu sii kordhaayo adeegsiga adeegyada cayiman ee PROW, PBOT waxay ogtahay baahida loo qabo adeegsiga amaanka ah ee dookhyada badan ee adeegga. Waar badan oo kamid ah barnaamijyada, qorshayaasha, iyo mashruucyada magaallada ayaa dajinaayay xeeladaha wadooyinka oo la wadaago kuwaasoo la xariira dadaaladooda gaarka ah. Tusaale, PedPDX, istaraatijiyyada 5.2 ayaa leh qayb quusaysa Wadooyinka Dadka Lugeeya ee Wadaaga ah. La taliye ayaa talooyin khibradeed ka siin doona laanta abuurista istaraatijiyyado lagu qiimaynaayo naqshadaha wadada oo wanaagsan. Inta lagu jiro dadaalada hadda iyo mudada uu socdo qorshahaan Kala guurka ah, PBOT waxay abuuraysaa siyaasaad iyo habraacyo la waafajinaayo mashruucyada mustaqbalka.

5.6 PDX WAV

Si loo hormariyo adeegga baahida lo qabo ee dadka adeegga agabka socodka, PBOT waxay abuurtay PDX WAV, oo ah barnaamij sameeya gaariyaal la isku lahayn karo, oo ahaan ah oo la kiraysan karo kuwaasoo si fudud lagu heli karo.

Si kaduwan barnaamijyada kale ee gaadiidka ee dadka naafada ah, PDX WAV waxay u adeegtaa macaamiisha u baahan gaari qaada isla markaas. Shirkadaha baxsha adeegga loo baahan yahay ee ay ku jirana shirkadaha tagsiga iyo TNC (Uber iyo Lyft) ee ka shaqeeya Portland waa inay yihiin kuwo si fudud lagu heli karo lana isku halayn. Lagaama doonaayo inaad horay iskaga qorto PDX WAV umana baahnid inaad qof kale oo aadan aqoon aad la fuusho gaariga.

Webseetka: [PDX WAV](#)

5.7 Marinnada Amaanka ah ee Dugsiga Loo maro

Barnaamijka Marinnada Amaanka ah ee Dugsiga Loo maro ee Portland (SRTS) waa iskaashi u dhaxeeyaa Magaalada Portland, dugsiyada, xaafadaha, ururada bulshada, iyo wakaaladaha kale si loo dhigo lugaynta iyo baaskiil ku wadista aaga xaafadaha iyo dugsiyada mid baashaal leh, fudud, amaan ah, oo caafimaad leh. Injineerka socdaalka ee SRTS ayaa sanadka dhan ka shaqeeya hormarinnada wadooyinka, calaamadaha wadooyinka, iyo tilmaamaha aagaga u dhaw dugsiyada. Hormarinnadaan kaliya uma faa'iideeyaan ardayda iyo qoysaska, kuwaasoo qaarkood nafo noqon karaan, laakiin waxay sidoo kale faa'iido u yihiin xaafadaha iyo dugsiyada aaga ku yaala.

Webseetka: [Marinnada Amaanka ah ee Dugsiyada Loo maro | Magaalada Portland, Oregon](#)

5.8 Lacagta Gaadiidka

Lacagta Gaadiidku waa aruurinta kaararka iyo daymaha si loo raaco gaadiidka, baabuurta wadada ee Portland, baaskiilada wadaaga ah, iyo agab lagu socdo ee taayirada leh. Waa istaraatijiyyad waxtar leh, qarash oo lagu yareeyo dalabaadka baakinka iyo saxmada ayadoo la kordhinaayo safarada lagu raaco basaska, iyo baaskiil wadista, lugaynta, iyo ku socoshada agabka taayirada leh. Inkastoo aan si gaar ah loogu samayn ama diirada lagu saaray dadka naafada ah, barnaamijka waxaa heli kara dhammaan dadka gaadiidka adeegsada marka la adeegsadana, wuxuu fududeeyaa helitaanka gaadiid ku geeya xaafadaha Portland.

6. MUHIIMADAHA IYO MAAL GALINTA

6.1 Shardiga Muhiimad siinta

Rakooyinka Gaari Curyaanka

Amarka Ogolaanshaha ee CREEC ayaa ku amraaya Magaalada Portland inay sanad kasta sheegto liiska goobaha ay Magaaladu qorshaynayso inay ka samayso rakooyinka gaari curyaanka ee la heli karo sanadka soo socda.

Qaabka soo socda ee muhiimad siinta ayaa loo adeegsan doonaa rakooyinka Gaari Curyaanka halkii loo adeegsan lahaa kuwa la rakibo ama la dayactiro kaliya marka dhismo cusub la dhisayo, ayna ku jiraan mashaariicda caasimada iyo hormarinta adeegyada gaarka loo leeyahay.

Amarka ogolaanshaha ee CREEC wuxuu qeexayaa qaabka magaaladu ay muhiimad u siinayso rakooyinka Gaari Curyaanka ee goobaha u adeegga aagaga, sida soo socota:

1. Xafiisyada dawlada, xarumaha, dugsiyada, iyo jardiinooyinka (ayna ku jiraan xaquuqda wadada ee qofka lugaynaaya oo waafaqsan xarumaha ay leedahay ama maamusho Magaaladu, iyo marinnada socdaalka ee kasoo baxa balaarinta noocaas ah ee xaquuqda wadooyinka ee galitaanka aasaasiga ah ee xarumaha noocaas ah);
2. Luuqyada gaadiidka;
3. Isbitaallada, xarumaha caafimaadka, xarumaha dadku ku nool yihiin ee la taageero, iyo xarumaha kale ee lamidka ah;
4. Goobaha adeegyada dadwaynaha, sida aagaga suuqa iyo ganacsiga;
5. Xarumaha ay dagan yihiin shirkadaha loo shaqeeyo; iyo
6. Xaafadaha la dagan yahay.

PBOT aaya dooran doonta goobaha lagu rakibaayo rakooyinka Gaari Curyaanka ee la mari karo si sanad leh ah ayadoo raacaysa qaabka lasoo bandhigay.

1. Waxay qariirad u samaynaysaa xafiisyada dawlada, xarumaha, dugsiyada, iyo beeraha raaxada.

Magaaladu waxay ku bilaabaysaa goobaha lagu asteeyay inay kaalinta koobaad uga jiraan muhiimada amarka Ogolaanshaha ee CREEC, gaar ahaana xafiisyada dawlada, xarumaha, dugsiyada, iyo jardiinooyinka (ayna ku jiraan xaquuqda wadada ee qofka lugaynaaya oo waafaqsan xarumaha ay leedahay ama maamusho Magaaladu, iyo marinnada socdaalka ee kasoo baxa balaarinta noocas ah ee xaquuqda wadooyinka ee galitaanka aasaasiga ah ee xarumaha noocas ah).

2. Waxay adeegsanaysaa kaydka jiray si ay u aqoonsato halka rakooyinka Gaari Curyaanka aysan ka dhisnayn ama la doonaayo in la dayactiro.

PBOT waxay isbarbardhigaysaa goobaha xarumaha ku jira 'talaabada koobaad' oo leh kaydka rakooyinka Gaari Curyaanka ee goobaha aan lahayn rakooyinka ama rakooyinka ka jiray aysan farsamo ahaan waafaqsanayn amarka. Rakibida rakooyinka Gaari Curyaanka aaya muhiimada koobaad lagu sii doonaa wadooyinka lagu socdaalo (ee ku yaala PROW oo aada goobaha aasaasiyan laga galo xarumaha).

3. Waxay adeegsanaysaa Khadka Muhiimada Qofka lugaynaayay ee PBOT si wax looga qabto dalabka dadka lugaynaaya ee Magaalada, xeerarka badqabka iyo sinaanta.

Sawirada markii hore iyo markii danbe ee rakooyinka Gaari Curyaanka ee ku yaala Portland.

Khadka Muhiimada Koobaad siinaaya dadka Lugaynaayay aaya si toos ah u muujinaaya muhiimadaha lagu saleeyay dalabka dadka lugaynaaya. Muhiimadaha dadwaynaha ee la xariira badqabka ("Wadooyinka dadka lugaynaaya la dilay ama la dhaawacay") iyo baahiyaha sinaanta ("Aagaga u adeegga dadka u baahan inay ku tiirsanaadaan socodka inta badan") aaya loogu hormariyay Khadka Muhiimada Siinaaya dadka Lugaynaaya oo qayb ka ah naqshada muhiimad siinta ee PedPDX. PBOT waxay galay laba sano ayadoo kaashanaysa bulshada si loo abuuro PedPDX, si loo hago xeerarka iyo maal gashiyada Portland ee 20 sano ee soo socda.

Qorshuhu wuxu siinaya mid kasta oo kamid ah wadooyinka ku jira qaybaha ay dadku ku lugeeyaan buundo muujinaysa heerka dalabka dhaqdhaqaqa dadka ku

lugaynaaya wadadaas. Qorshahaan ku dhisan dalabaadka ayaa xaqijinaaya hormarino in muhiimada lagu saaro wadooyinka loo maro meelaha loo lugeeyo ee dadka aadka u badan isticmaalaan.

4. Aqoonsiga Isasaarka Goobaha Lagu Qiimeeyay kuwo muhiimadoodu Hoosayso markii La dajinaayay CREEC

- Muhiimad siinta meelaha loo maro Goobaha kale ee loo aqoonsaday kuwo muhiimada heer hoose uga jira amarka Ogolaanshaha ee CREEC, gaar ahaana qaabka soo socda:
- Luuqyada gaadiidka;
- Isbitaallada, xarumaha caafimaadka, xarumaha dadku ku nool yihin ee la taageero, iyo xarumaha kale ee lamidka ah;
- Goobaha adeegyada dadwaynaha, sida aagaga suuqa iyo ganacsiga;
- Xarumaha ay dagan yihin shirkadaha loo shaqeeyo; iyo
- Xaafadaha la dagan yahay.

Ilaa heerka suuragalka ah, PBOT waxay waafajin doontaa isla istaraatijiyyadaan muhiimad sintaa ee tilmaamaha dadka lugaynaaya, marinnaa geeska wadada, joogsiyada basaska, baakinka, iyo qaybaha kale ee nidaamka gaadiidka marka mashruucyadaas lagu fuliyo ama lagu dayac tiro shaqo ka baxsan mashruucyada caasimada iyo hormarinta gaarka loo leeyahay.

6.2 Maaliyada

Waxaa jiro qaabab badan oo lacag oogu qoondeeyo wax ka qabashada rakooyinka Gaari Curyaanka, tilmaamaha dadka lugaynaaya, joogsiyada basaska, baakinnada la heli karo, marinnaa geeska wadada, iyo qaybaha kale ee meelaha la maro ee ku jira ama u dhaw PROW iyo wax ka badalka xeerarka, farsamooyinka, iyo habraacyada PBOT si loo fududeeyo helitaanka buuxa ee barnaamijka. Qaybaha 4.0 iyo 5.0 ayaa aqoonsanaaya mashruucyada iyo barnaamijyada dayactiraaya agabkaan oo qayb ka ah dadaalada magaalada.

Ayadoo qayb ka ah amarka ogolaanshaha ee CREEC, PBOT waxay diirada saartay dayactirka 1,500 oo rakooyinka Gaari Curyaanka ah sanad kasta muddo 12 sano ah ilaa sanadka 2030. Mashruucaan waxaaku baxaysa lacag ku dhaw 14 milyan sanad kasta sida lagu heshiisyay. Rakooyinka Lagu dhiso Barnaamijka Codisiga ayaa qayb ka ah dadaalkaan maal galineed.

Mashruucyada keenaaya qorshayaasha naqshada waxaa ku jiri doona maal galin la xariirta iyo agabka helitaanka oo ku haboon oo waafaqsan cabirada mashruucyadaas.

Dhammaan Mashruucyada Hormarinta Caasimada (CIP) iyo mashruucyada dayactirka ayaa maal galinaaya agabka gaadiidka ee isku socodka ee mashruucyadoodu ogaadaan inay dayactir u baahan yihin.

7. ISKU-XIRKA IYO ISKAASHIGA BULSHADA

7.1 Munaasabadaha Dadwaynaha

Qorshaha Kala guurka ee qabo qoraalka ah ayaa la shaaciyay xagaaga sanadka 2020. Waxaa laga heli karaa webseetka ayadoo lifaaqyo loo diray dadka shaqadu qusayso ee hoos ku qoran. Nuqulada daabacan ee qorshaha ayaa loo diray ururada iyo shaqsyaadka lagu aqoonsaday Nuqulka 12.3 waxaana loo diyaarshay qof kasta oo soo codsada.

Sabab la xariirta COVID-19, xariirka bulshada waxaa lagu qaban doonaa kullanka oonleenka ah ee mark asta xogta cusub lagu baxsho. Kullano isdhexgal ah ayaa la bixinayaa si loogu sahlo ka qaybgalayaasha inay su'aalo waydiyaan shaqaalaha PBOT. Shaqaalaha PBOT ayaa sidoo kale bandhigyo u samaynaayay ururada markay codsadaan, ayagoo siinaaya isla xogta ku jirta webseetka iyo kulanada isdhexgalka ah ayagoo awood u leh ka hadalka qaybo gaar ah oo kamid ah Qorshaha Kala Guurka.

7.2 Faallooyinka Dadweynaha

Faallooyinka dadwaynaha ayaa la dhiiri galinayaa. Inta la joogo kulanada iyo inta lagu jiro kulanada su'aalaha iyo jawaabaha, faallooyinka dadka ayaa la aruurin doonaa. Foomka oonleenka ah ayaa la heli karaa ilaa mudada iskuxirka iyo Iskaashiga Bulshada ay dhamaato. Dhammaan faallooyinka la dhiibto waa la hubin doonaa waxaana lagu dari doonaa hanaanka abuurista Qorshaha Kala guurka ee rasmiga ah.

7.3 Dadka shaqadu qusayso

PBOT waxay u sheegtay helitaanka Qorshaha Kala guurka ee qabyada ah iyo fursadaha iskaashiga shaqsyaadka iyo ururada ku jira Nuqulka 12.3. Liiska dadka shaqadu qusayso waxaa kamid ah ururada xaquuqaha u dooda, haayadaha khayriga ah, wakaaladaha dawlada ee u adeegga dadka naafada ah. Liiska waxaa sidoo kale ku jira ururada u dooda dadka, haayadaha khayriga ah, iyo wakaaladaha dawlada ee dhaqan ahaan u adeegga dadyoowga gaarka ah oo ay jiri karaan xubno ama macaamiil naafo ah oon adeegsan karin barnaamijyada gaarka ah u naafada.

8. JADWALKA MEESHA KA SAARIDA CAQABADHA

8.1 Jadwalka Koobaad ee Meesha Ka saarida Caqabadaha

Caqabadaha ku gudban in si buuxda loo helo barnaamijka PBOT waxaa ku jiri kara dhismayaasha, rakooyinka Gaari Curyaanka, tilmaamaha dadka lugaynaaya, baakinka nidamaka ku yaala, marinnada geeska wadada, xeerarka, farsamooyinka, iyo habraacyada. Caqabadaha dhismaha ayaa looga hadlay Wax ka badalka Qorshaha Kala guurka ee Magaalada Portland ee sharciga ADA Title II, oo ay ansixiyeen Golaha wakiilada ee Magaalada bishii Oktoobar 2014.

Magaaladu waxay muhiimada saartay rakibida ama dayactirka 18,000 oo rakooyinka Gaari Curyaanka ah 12 sano gudahood taasoo lasoo bilaabay sanadkii 2018. Shaqada la mudeeyay ee lagu gaaraayo yoolkaan waxaa la socon doona codsiyada dadwaynaha ee ay soo diraan dadka naafada ah, mashruucyada hormarinta caasimada, wax ka badalka xaqa marinka (oo ay ku jirto n geesaha wadada la dhisoo, dayactirka iyo hormarinta goobaha gaarka loo leeyahay).

Magaaladu waxay doonaysaa inay dib u eegis iyo qiimayn ku samayso Qorshaha Kala gurka, jadwalka iyo barnaamijyada ADA ee PROW si sanadle ah. Dib u eegista qiimaynta waxaa ku jiri doona shaqooyinka soo socda:

- Wax ka badalka sanad kasta xogta la xariirta xaalada rakooyinka Gaari Curyaanka inta la wado rakibida iyo dayactirka rakooyinka Gaari Curyaanka.
- In sanad kasta la qiimeeyo hormarka lana sameeyo taloojin ku aadan wax ka badalka jadwalada iyo dukumiintiyada qorshaha ee ku jira Qorshaha Kala guurka.
- Dib u eegista codsiyada adeegyada cabashooyinka la heli dhammaan sanadka lana qiimeeyo go'aan gaarista iyo waxtarka go'aanka.

- In la baxho wax ka badal sanadle ah oo lagu sameeyo qiimaynada kore oo loosoo bandhigo dadwaynaha ayaa loo galinaayo webseetka dadwaynaha ee Magaalada: <http://www.portland.gov>

Qaybaha nidaamka ee aan ka ahayn rakooyinka Gaari Curyaanka iyo xeerarka, farsamooyinka, iyo habraacyada u baahan wax ka badal ama hormarin, jadwalka ku jira Shaxda 8.1 ayaa muujinaayay qorshaha PBOT ee aqoonsiga ciladaha jira iyo samaynta isbadalo muddo 20 sano ah oo Qorshaha Kala guurku jiray.

Yoolka 20 Sano ee Qorshaha Kala Guurka ee Saarida Caqabadaha

Sharaxaada	Shanka ugu horaysa Sanadaha <u>21-22</u>	Shanka ugu horaysa 1 Sanadaha <u>22-23</u>	Shanka ugu horaysa 2 Sanadaha <u>23-24</u>	Shanka ugu horaysa 3 Sanadaha <u>24-25</u>	Shanka ugu horaysa 4 Sanadaha <u>25-26</u>	Shanka Xigta ee Sanadaha <u>2026 - 2031</u>	Shanta Sano ee Sadexaad <u>2031- 2036</u>	Shanta sano ee Afraad Sanadaha <u>2036 - 2041</u>
Rakooyinka Gaari Curyaanka Kaydka	25%	25%	5%	5%	5%	25%	10%	
Rakooyinka Gaari Curyaanka Dayactirka iyo Rakibida	1500	1500	1500	1500	1500	7500	750/*	*
Tilmaanta Dadka Lugaynaaya Aruurinta Xaalada		10%	10%	20%	20%	40%		
Tilmaanta Dadka Lugaynaaya Dayactirka		5%	5%	10%	10%	20%	25%	25%
Baakinka La heli karo ee Nidaamka ku jira Kaydka	25%	25%	25%	25%				
Baakinka La heli karo ee Nidaamka ku jira Dayactirka					10%	30%	30%	30%
Aqoonso Xeerarka Baahida Wax ka badalka	100%							
Xeerka Isbadalada		25%	25%	25%	25%			
Astaananada gaadiidka Kaydka		25%	25%	25%	25%			
Astaananada gaadiidka Dayactirka					10%	30%	30%	30%
Marinnada Geeska wadada ee Kaydka Banaanka dabaqa ee Magaaladu leedahay		50%	50%					
Marin Geeska Magaaladu leedahay Dayactirka					25%	25%	25%	25%
Dayactirka Marinka Geeska wadada Fulinta iyo Dayactirka		10%	10%	10%	10%	20%	20%	20%
"Hormarka yoolka la saaro Kadib rakooyinka Gaari Curyaanka ee Amarka Ogolaanshaha la dhameeyo ayaa dib u eegis lagu samaynayaa kadib 5 sano oo khibrad ah oo laga bartay Amarka.								

Shaxda 8.1 Yoolka Qorshaha Kala guurka ee Baabi'inta Caqabadaha

Marka aan la bixin karin caqabadaha iyo/ama kahor intaan caqabadaha la bixin si waafaqsan jadwalka la mudeeyay, PBOT waxay samayn doonaa adeegyada gudaha barnaamijka oo ku meel gaar ah marka la codsado.

8.2 Wax ka badalka Qorshaha Kala Guurka

Caqabadaha waxaa lagu xaliyaa mashruucyada, hormarinta, isbadalada iyo nidaamka gaadiidka, warbixino sanadle ah ayaa loo diraya Golaha Wakiilada ee Magaalada Portland halka waxyabaha kusoo kordha Qorshaha Kala guurkana lasoo daabici doono ugu yaraan shantii sanaba mar.

9. QOKFA MASUULKA KA AH QORSHAH A KALA GUURKA

Sida kucad ADA marka la dhamaynaayay Qorshaha Kala guurka, Magaalada ayaa ka dhigtay qofka soo socda masuulka dhaqan galinta Qorshahaan Kala Guurka.

Iskuduwaha PBOT ADA

Lisa B. Strader

Lisa.Strader@portlandoregon.org

503-823-5703

10. LIISKA ERAYADA IYO ERAYADA LASOO GAABSHAY

La heli karo: cabashada leh xaqquqaha quseeya ee Title II ee Sharciga Ameerikaanka Naafada ah (ADA) ama heerar kasta oo u dagsan ADA oo ay dhaqan galisay Waaxda Cadaalada ee Maraykanka iyo Waaxda Gaadiidka ee Maraykanka ee codsiga xaqa wadada ee dadka lugaynaaya.

Agabka la heli karo: Rakooyinka Gaari Curyaanka, marinnada geeska wadada, astaannada baska, baakinka, iyo tilmaamaha dadka lugaynaayay ee xaqa wadada ee dadwaynaha taasoo bixisa nidaamka gaadiidka oo ay heli karaan dhammaan dadku.

Tilmaamaha La heli karo ee Dadka Lugaynaaya (APS): Waa aalad sheegaysa xog ku saabsan tookada LUGAYNTA kuna sheegaysa qaab gariir ah ama cod ah.

Sharciga Ameerikaanka Naafada ah (ADA): Sharciga Ameerikaanka Naafada ah; xeerka xaqquqda Madaniga ah oo la ansixiyay sanadkii 1990 lana dhaqan gashay Luuliyo 1992. ADA wuxuu naqshadeeyaa tilmaamaha galitaanka xarumaha dadwaynaha, ayna ku jiraan marinnada lagu socdo ee geeska wadada iyo luuqyada, ayna galayaan dadka naafada ah.

Tilmaamaha helitaanka Sharciga Ameerikaanka Naafada ah (ADAAG): Waxaa ku jira cabirka iyo shuruudo farsamo oo ay dhismayaasha iyo xarumaha dadwaynaha ku galayaan dadka naafada ah ee ku Sharciga Ameerikaanka Naafada ah (ADA) oo soo baxay 1990.

Wax ka badalka: Wax ka badalka xarun ku jirta xaqa dadwaynaha ee wadada oo saamayn ku leh galitaanka, ku socoshada, ama adeegsiga qofka wadada maraaya.

Maamulka Wadooyinka Waawayn ee Federaalka (FHWA): Laan ka mid ah Waaxda Gaadiidka ee Maraykanka oo maamusho Barnaamijka gurmadka federaalka ee Wadooyinka Waawayn, taasoo caawimaad dhaqaale ka siisa gobalada si ay u dhisaan una hormariyaan wadooyinka waawayn, wadooyinka magaaloooyinka iyo baadiyaha, iyo buundooyinka.

Agabka Xakamaynta Gaadiidka ee Gacanta lagu qabto ama casriga ah (MUTCD –: Cabirka heer qaran ee aaladaha xakameeya gaadiidka ee Maraykanka. Waxaa dhaqan gashay Gobalka Oregon. Buugaan wuxuu tilmaan ka bixinaya goobaha batoonka tilmaanta iyo joogiisa.

ODOT – Waaxda Gaadiidka ee Oregon

PBOT – Laanta Gaadiidka ee Portland

“Xarunta Dadka Lugaynaaya” ama “Xarumaha Dadka Lugaynaaya”: Qayb kasta o kamid ah isgoys ama wado oo loo sameeyay inay maraan dadka lugaynaaya, ama Marin Kasta oo Lagu lugeeyo, meelaha wadada laga gooyo, rakada, rakooyinka Gaari Curyaanka, meelaha lagu lugeeyo, xaqa wadada ee qofka lugaynaaya, wadooyinka hoostooda ay maraan dadku, marinada dul mara wadooyinka, ama marinada kale ee dadka lugaynaayay ama socodka nooc kasta, kaasoo, gabi ahaan ama qayb ahaan, ay leedahay, maamusho, ama gacanta ku hayso ama haddii kale masuul ay ka tahay Magaalada Portland.

Khadka Muhiimada siiya Dadka Lugaynaaya: Khadka wadooyinka Portland iyo marinnda oo baxsha isku xirka muhiimka ah ee Dadka Lugaynaaya oo gaynaya meelaha baska laga raaco iyo goobaha kale ee muhiimka ah.

Tilmaanta Dadka Lugaynaaya: Aadalah loo adeegsaday isgoysyada tilmaamaha leh si loo ogaysiyo dadka lugaynaaya marka ay amaan tahay inay wadada gooyaan. Qaar, laakiin maaha kuligood, ayaa leh ogaysiis cod ah.

Marinka lugaynta ee Dadka Lugaynaaya: Marinka geeska wadada ama meel kale oo wadada ka baxsan oo la diyaarshay oo lagu baxshay socdaalka qofka lugaynaaya ee xaqa wadada ee dadwaynaha taasoo ah, gabi ahaan ama qayb ahaan, mid ay leedahay, maamusho, ama gacanta ku hayso ama haddii kale ay masuul ka tahay Magaalada Portland.

PPP – Xeerka, Qorshaynta, iyo Mashruucyada

PROWAG: Waxaa lagasoo gaabshay Tilmaamaha Helitaanka Xaqa Wadada ee Dadwaynaha; tilmaan ku aadan xaqa wadada ee dadwaynaha ay heli karaan oo soo baxay 2005 ayna sameeyeen Gudigga Helitaanka adeegga ee Maraykanka. Tilmaantu waxay wax ka qabanaysaa farsamooyinka naqshada wadada, dalcada, iyo naqshaq ku aadan helitaanka dadka Lugaynaaya ee luuqyada lagu lugeeyo iyo wadooyinka, ayna ku jiraan meelaha wadada laga gooyo, rakooyinka Gaari Curyaanka, dayactirka wadada, tilmaamaha dadka lugaynaaya, baakinka, iyo qaybaha ale ee xaqa wadada ee dadwaynaha. Inkastoo aysan wali dhaqan galin US DOJ iyo US DOT, waxaa loo adeegsadaa heer caadi ah oo ay maamulo badan raacaan.

Xaqa Dadwaynaha ee Wadada (PROW): Dhul dadwayne ama dhisme, caadiyan ku yaala luuqyo isku xiran, kuwaasoo loo sameeyay ama loogu talagalay ujeedooyin socdaal.

“Dayactir” ama “Dayactirkä”: Sixitaanka rakada gaari Curyaanka oo jirtay taasoo aan waafaqsanayn hanaanka sharciga, tilmaanta Dadka Lugaynaaya:, marinka geeska wadada, ama qayb kale si loo waafajiyo heerarka sharciga ADA.

Qaybta 504: Qaybta Sharciga Baxnaaninta ayaa mamnuucaysa takoor uu gaysto barnaamij ama shaqo ay qabato dawlada fdederaalka ah.

Gudigga Helitaanka Adeegyada ee Maraykanka: Wakaalad fderaal oo madax banaan oo abuurta gacantana ku haya shardiga naqshada dhismayaasha iyo hormarinnaa kale, gaadiidka socdaalka, qalabka isgaarsiinta, tignooloojiyada elektarooniga iyo xogta. Waxay sidoo kale fulisaa heerarka galitaana ee daboolaaya xarumaha fderaalku maal galiyo.

Waaxda Cadaalada ee Maraykanka (DOJ): Waaxda Cadaalada ee Maraykanka (oo badanaa loogu yeero Waaxda Cadaalada ama DOJ), waa waaxda dawlada fderaalka Maraykanka oo u funeed taasoo masuul ka ah fulinta sharciga iyo maamulka cadaalada.

11. ILAHA

11.1 Magaalada Portland (oo urur ahaan ah):

- Wixii su'aalo, walaacyo, cabashooyin, adeegyo la xariira shaqada (ayna ku jiraan hanaanka codsiga iyo shaqaalaysiinta):
  - Khayraadka Aadanaha 503-823-3572
- Wixii la xariira Walaacyada Takoorka ay gasytaan Booliska Portland:
  - Dib u Eegista Madaxa banaan ee Shaqada Booliska 503-823-0146
- Si aad ula Xariirto Dawlada Magaalada
  - Xafiiska Bulshada iyo Nolsha Madaniga 503-823-4519
- Wixii quseeya xaaladaha la xariira caqabadaha nidaamka ee dawlada dhexdeeda
  - Xafiska Sinaanta iyo Xaquuqda Aadamaha 503-823-4433
- Cabashooyinka Guud ee La xariira Adeegyada iyo Farsamooyinka Magaalada:
  - La taliyaha, 503-823-0144
- Wixii su'aalo ah oo ku saabsan heerarka dhismaha iyo xeerarka (ee dhismayaasha aysan lahayn ama daganay Magaalada Portland):
  - Qaypta Xogta ee Xarunta Adeegyada Hormarinta: 503-823-7300
  - Fulinta Xeerka ama Jabinta Xeerka Magaalada Portland: 503-823-CODE (2633)
- Dhammaan codsiyada helitaanka (hooyga, adeegyada luuqada, iwm.) waa in toos loogu diraa dadka kormeeraaya barnaamijkaas gaarka ah, adeeggaas, ama shaqadaas (ama laanta).

- Si aad u hesho kaydka guud ee laanta wac qaybta Macluumaadka
Degmada Magaalada 503-823-4000
- Xaqquqaha Madaniga ah ee Title VI: 503-823-2595
- ADA Title II: 503-823-2709
- Helitaanka Luuqada: 503-823-4432
- Codso hooy ama la xariir Iskuduwaha ADA
  - <https://www.portlandoregon.gov/oehr/66525?a=454403>
- La xariir Laanta Xaqquqaha Madaniga ah ee Title VI
  - <https://www.portlandoregon.gov/oehr/67053>

11.2 Ilaha Xogta ee Aaga Portland:

- Tri-Met
  - Agaasimaha Dadka Kala duwan iyo Sinaanta Gaadiika: 503-962-2217
  - Macluumaad Guud: 503-238-RIDE (7433)
- Degmada Multnomah
  - Maamulaha Xaqquqaha Madaniga ah ee Degmada: 503-988-4201
  - Laynka Caawimaada Iskuxirk Duqoowda iyo Dadka Naafada ah (ADRC): 503-988-3646
- Degmada Clackamas
  - Iskuxirk Duqoowda iyo Dadka Naafada ah: 503-650-5622
- Degmada Washington
  - Xarunta Iskuxirk Duqoowda iyo Dadka Naafada ah: 503-673-2372

- Independent Living Resources
  - (503) 232-7411
  - www.ilr.org

11.3 Ilaha caawimaada ee Oregon

- Xarunta NW ADA
  - 800-949-4232 ama 425-233-8913
- Waaxda Xaquuqaha Madaniga ah, Laanta Shaqaalahi iyo Ganacsiga, Gobalka Oregon
  - Caawimaada Farsamada: 971-673-0764
  - Laynka PDX: 971-673-0764
- Waaxda Sharciyada Dhismaha ee Gobalka Oregon
  - 503-378-4133
- Xarunta Ilaha Duqoowda iyo Dadka Naafada ah ee Oregon
  - Gobalka: 1-855-ORE-ADRC (673-2372)
  - Degmada Multnomah: 503-988-3646

11.4 Ilaha caawimaada ee Heer Federaal

- Qaybta Xaquuqaha Madaniga ah, Waaxda Cadaalada: 202-514-4609
- Qaybta Xaquuqaha Madaniga ah, Laynka Cabashada: 888-736-5551 ama 202-514-3847
- Laynka Tooska ah ee Title VI ee Qaybta Xaquuqaha Madaniga ah, Waaxda Cadaalada: 1-888-848-5306
- Laynka Xogta ee ADA (heer qaran): 800-514-0301
- Gudigga Helitaanka Adeegyada: 800-872-2253 ama 202-272-0080

12. NUQULADA

12.1 Tilmaamnta Injineerka Magaalada ee Suuragal La'aanta Farsamada

1120 SW Fifth Avenue, Suite 800 Portland, OR 97204   503.823.5185
Fakiska 503.823.7576   TTY 503.823.6868   www.portlandoregon.gov/transportation
Chloe Eudaly Gudoomiye   Chris Warner Agaasimaha Ku meel gaarka ah

TILMAANTA INJINEERKA MAGAALADA

Nambarka	Wuxuu badalayaay ST	Taariikhda uu Dhaqan galaayo	Taariikha Joojinta
ST 002-02	002-01	Feebaraayo 21, 2019	
Mowduuca	Soo saare		
Shardiga Naqshada Rakooyinka Gaari Curyaanka ee ADA ee Magaalada Portland Rakooyinka Gaari Curyaanka ee laga dhiso dusha ama Daafaha Wadooyinka ODOT Sharciga Suuragalnimo la'aanta iyo ansixinta Farsamo ee Hal Dhinac/Rakooyinka Gaari Curyaanka Labada Hal gees ah	 Steve Townsen, P.E., Injineerka magaalada -----/		

UJEEDADA:

In qeexid iyo tilmaan lagu sameeyo (a) aqbalaadaha qaybaha kaladuwan ee shardiga rakada gaari Curyaanka ee ADA ee Magaalada Portland ee ku qoran Foomka Naqshada Rakada gaari Curyaanka ee ADA; (b) shuruudaha ODOT ee rakooyinka Gaari Curyaanka ee laga dhisay dusha ama aagag wadooyinka ODOT; (c) sharciga aqbalaada rakada hal gees wadad aka marta oo waafaqsan laba rakooyinka Gaari Curyaanka oo kali-kali ah oo laga dhiso geeska; iyo (d) dib u eegista iyo ansixinta naqshadaha aan farsamo ahaan suuragalayn.

TILMAANTA:

Shardiga Naqshada Rakooyinka Gaari Curyaanka ee ADA ee Magaalada Portland

Shardiga naqshada ee rakooyinka Gaari Curyaanka ee Magaalada Portland wuxuu ku qoran yahay Foomka Naqshada Rakada gaari Curyaanka ee PBOT ADA.

Wax ka badalka shardigaan waxay u baahan tahay cadaynta qoran iyo aqbalaada La taliyaha Farsamada e PBOT ADA sida ku cad Foomka Naqshada Rakada gaari Curyaanka ee PBOT ADA.

Rakooyinka Gaari Curyaanka ee laga dhiso dusha ama Daafaha Wadooyinka ODOT

Shuruudaha ODOT waxay qabanayaa naqshadaha rakada gaari Curyaanka ee rakooyinka la qorsheeyay in laga dhiso dusha ama daafaha wadooyinka ODOT. Gaar ahaanna, helitaanka dib u eegisyada iyo aqbalaadaha iyo adeegsiga foomamka ODOT iyo habraacyada ka reebida naqshada. Waxaa intaas dheer, adeegsiga Foomamka Kormeerka Rakada Gaari Curyaanka ee ODOT ee rakooyinka Gaari Curyaanka ee laga dhiso dusha ama aaga wadooyinka ODOT.

Hal rako oo isqoys ah oo ay Isku dhaafaan Laba Rako oo Kali-kali ah ayaa badal u ah Sharciga Rakooyinka Gaari Curyaanka ee ADA ee Magaalada Portland

Dookha magaalada ayaa ah in la dhiso laba rako oo tilmaan leh hal koonar, halkii laga dhisi lahaa hal rako oo labada gees wadada isku goyska. Hase yeeshiee, FHWA waxay bixisa noocyada iyo qaababka kaladuwaa ee rakooyinka Gaari Curyaanka. See https://www.fhwa.dot.gov/environment/bicycle_pedestrian/publications/sidewalk2/pdf/08chapter7.pdf.

Dhisida hal rako oo isgoys ah geeska wadada halkii laga dhisi lahaa laba rakooyin oo kali-kali ah geeska ayaa cadaynaysa isbadal lagu sameeyo shardiga Magaalada waxayna u baahan tahay inuu ogolaado La taliyaha Farsamada ee PBOT ADA. Marka hal rako oo isgoys ah lagu taliyo, Injineerka Diiwaanka ayaa bixinaaya cadayn qoraal ah oo lagu qoraayo Foomka Naqshada Rakada Gaari Curyaanka ee ADA ee aaga ay ku qoran tahay "Space for Additional Comments (Meesha Loo banneyay in Lagu Qoro Faalooyinka Dherraadka ah)." Marka dib loo eego lana ogolaado, La taliyaha Farsamada ADA ayaa ansixinaaya asagoo saxixaaya sida ku cad Foomka Naqshada Rakada Gaari Curyaanka ee ADA.

Marka loo baahdo xaqa wadada oo dheeraad ah si loo dhiso laba rako hal dhinac oo wadada ah, Magaalada ayaa marka hore iskudayaysa inay hesho xaqa la sheegay ee wadada, marka la xaqiijiyo inaan xaqa dheeraadka ah ee wadadu uusan lahayn wax ka dhisan (sida dhisme). Hase yeeshiee, Haddii helitaanka xaqa dheeraadka ah ee wadada aysan ahayn dookh haboon, nooc kale oo qaabka rakada gaari Curyaanka ah oo ku haboon xaqa magaalada ee horay u jiray ayaa la ogol yahay.

Marar dhif ah oo xataa hal rakada gaari Curyaanka ah aan laga dhisi karin aaga xaqa wadada ee la calaamadeeyay, goynta wadada ee aagaan ayaa la xiri karaa, markuu amarkaas baxsho Injineer Maamulka Gaadiidka Magaalada. Xeerka Magaalada ee Magaalada Portland 16.10.200 Waajibaadka Injineerka Gaadiidka Magaalada.

Dib u eegista iyo Aqbalaada Suuragalnimo la'aanta dhanka Farsamada

Marka mashruucu yahay mid wax ka badal ah, wakaalada dawladu waa inay raacdaa heerarka galitaanka aaga ee ADA si ay u kordhiso dadalaka ilaa heerkas suuragalnimo ah. 28 CFR §35.151(b). Suuragalnimada looga jeedo heerkas waa suuragalnimada dhuleed kaliya. Wakaalada dawlada waxa alaga dhaafayaa buuxinta heerkas ADA marar dhif ah marka caqabad dhuleed ama xaaladaha goobtu xadidaan dhisida ama badalida xarunta si waafaqsan heerkas. Tilmaamaha Galitaanka ADA 4.1.6(1)(j). Qarashku qayb kama ahan sababha loo cuskanaayo go'aaminta in heerkas la rabay la buuxshay ilaa heerkas ugu badan ee suuragalnimo ah. Buuga Tilmaamaha Caawimaada Farsamada ee DOJ ADA, § II-6.3200(3)-(4), 1993.

Foomka Naqshada Rakooyinka Gaari Curyaanka ee ADA ayaa loo adeegsadaa qorista go'aanka si loogu sahlo Magaalada inay sharaxdo go'aanka ay gaartay ee suuragalnimo la'aanta farsamo. La taliyaha Farsamada ee PBOT ee ADA ayaa kaala shaqaynaaya go'aaminta in xaalad gaar ah buuxisay heerkas lagu cabiro suuragalnimo la'aanta farsamo wuxuuna kaa caawinayaa bixinta cadayn qoraal ah haddii ay muhiim tahay si loo taageero go'aanka. Arimaha lasoo reebaayo sababo la xarira suuragalnimo la'aanta farsamo ayaa u baahan cadayn qoraal ah iyo inuu ansixiyo La taliyaha Farsamada ee ADA.

Injineerka Magaalada ayaa magacaaba La taliyaha Farsamada ee ADA. PBOT waxay leedahay shanta soo

socota ee La taliyaasha Farsamada ee ADA:

Chon Wong, P.E., Jimi Joe, P.E., Raphael Haou, P.E., Chris Wier, P.E., iyo Eva Huntsinger, JD, P.E.

Foomka Naqshada Rakooyinka Gaari Curyaanka ayaad ka helaysaa webseetka PBOT oo ah:

<https://www.portlandoregon.gov/transportation/article/642921>

Wixii xog dheeraad ah, fadlan la xariir La taliyaha Farsamada ADA ee PBOT.

12.2 Xeerka Suuragalnimo La'aanta Farsamo iyo reebista Meelaha muhiimadaha Taariikhiga ah leh ee Magaalada Portland

HANAANKA SHARCIGA AMEERIKAANKA NAAFADA AH EE TITLE II EE QORISTA SUURAGALNIMO LA'AANTA FARSAMADA IYO REEBISTA MEELAHA MUHIIMADA TAARIKHIGA AH LEH

Xeer Maamul oo uu ansixiyay Agaasimaha Xafiiska Sinaanta iyo Xaqquqda Aadamaha oo waafaqsan awooda sharci ee xeer samaynta

Magaalada Portland waa qasab inay raacdoo qaybta Title II ee Sharciga Ameerikaanka Naafada ah (ADA). ADA ayaa u ogolaanaaya wakaaladaha dawlada inay arimaha qaar ka reebaan ku dhaqanka buuxa ee adag ee shuruudaha wax looga badalaayo dhismayaasha ama xarumaha horay u jiray si curyaanku u galaan. Xeerkaan maamulku wuxuu abuurayaa waajibaadka iyo hanaanada Magaalada Portland ee qorista iyo ansixinta meelaha laga reebaayo shuruudaha ADA ee ku jira isbadaladaas.

Reebista lagu sheegay xeerkaan maamulka waxaa ku jira suuragalnimo la'aanta farsamo iyo meelaha taariikhyan muhiimka ah.

Laanta mashruuca magaalada ee aqoonsata baahida i meel laga reebo ku dhaqanka buuxa ee adag ee shuruudaha ADA si meesha looga saaro caqabadaha ayaa bixinaayay dukumiintiyada oo loo diraayo maareeyaha barnaamijka ADA Title II ee Xafiiska Sinaanta iyo Xaqquqda Aadamaha)OEHR) taasoo sheegaysa:

Ujeedada loo codsanaayo reebista qaybta la sheegay ama qaybaha ku jira wax ka badalka ayadoo la cuskanaayo suuragalnimo la'aanta ama muhiimada taariikheed.

Dadaalada laantu samaysay si looga gun gaaro ku dhaqanka ADA ee mashruuca ilaa heerka ugu badan ee macquulka ah. Tan waxaa ku jiri kara talaabooyinka laantu qaaday ee ka badan shuruudaha ugu yar ee sharciga ah si meesha looga saaro caqabadaha xanibi kara isku socodka ee ka dhasha sheey ama qayb ay ku jiraan isbadalada marinka ee barnaamijka iyo/ama xarun la mid ah.

Maareeyaha ADA Title II ayaa:

Codsan kara dukumiinti dheeraad ah ama xog taageeraysa go'aanka;
Ku talin kara qaabab kale oo si tan ka fiican u buuxin kara shuruudaha ADA Title II;
Cod san kara kullan si arinta looga doodo;
Go'aamin kara inaan dukumiintigu cadayn ku filnayn; ama
Aqbali kara codsiga reebista asagoo faalo ku darayaa ama aan ku darayn.

Shardiga iyo Dukumiintiga

Suuragalnimo la'aanta

Reebis lagu samaynaayo ku dhaqanka naqshada ayaa loo ansixin karaa qayb ama agab la aqoonsaday oo ka mid ah dhisme ama xarun horay u jirtay ayadoo la cuskanaayo in wax ka badalka uusan lahayn suuragalnimo badan oo lagu guulaysan karo sabab la xariir hal ama ka badan oo shuruudaha soo socda ah.

Xaaladaha dhisme ee jira ayaa u baahan kara in la baabi'yo ama wax laga badalo qayb tiir ah oo muhiim u ah qaab dhismeedka dhismaha.

Caqabadaha kale ee dhuleed ama goobta oo mamnuucaaya isbadalada sida buuxda u waafaqsan shuruudaha ugu yar.

Caqabadaha kale ee dhuleed ama goobta oo mamnuucaaya qaybaha, agabka, ama booska lagu kordhinaayo goobta ee sida buuxda u waafaqsan shuruudaha ugu yar.

Dukumiintiyada Cadaynta ah waa inay aqoonsadaan talaabooyinka la qaaday ama lasoo jeedshay in la qaado ee xaqijinaayay ku dhaqanka ADA la buuxshay ama la buixin karo ilaa heerka ugu sareeya ee macquulka ah.

Muhiimada Taariikheed

Markay tahay meel taariikhii ah, dhisme ama xarun u qalanta reebista, Laanta Magaalada ayaa aqoonsan karta rebeis loo samaynaayo qaybta ama meesha la aqoonsaday haddii ku dhaaqanka ADA ay khatar ku tahay ama burburinayso meel taariikh ahaan muhiim ah ee dhismaha ama xarunta.

Sababo la xariira xeerkaan maamulka, dhisme ama xarun taariikheed reebis u qalanta waxaa lagu qeexaa dhisme ama xarun buuxisay hal kamid ah ama ka badan shuruudaha soo socda.

Meel ku qoran Liiska Diiwaanka Qaran ee Goobaha Taariikhiga ah ama inay tahay xarun qayb ka ah Diiwaanka Taariikhda Qaranka ee Degmada;
Inuu u aqoonsaday goob taariikhii ah Madaxa Dhawrista Goobaha Taariikhiga ah oo waafaqsan ORS Cutubka 358; ama,
In lagu aqoonsaday inay tahay goob taarikheed maxali ah ama Magaalada Portlan sida ku cad Sharciga Magaalada Portland Title 33 ama dhisme qayb ka ah Goob Taariikheed loo asteyay Degmada.

Ayadoo qayb ka tahay dukumiinti lagu codsanaayo reebista xarunta waafaqsan qaybta goob taariikhiani muhiim ah, Laanta magaaladu waa inay soo raacisa dukumiintiyada dhismaha ama goobta taariikhiga loo aqoonsaday iyo qaybaha dhismaha ee taariikhiani muhiimka ah, iyo dukumuumiyo cadaynaaya sida wax ka badalku khatar u galinaayo, u duminaayo ama u burburinaayo qaybaha taariikhiani muhiimka ah iyo/ama agabka lagu qeexay liiska taariikhiga ah, aqoonsiga taariikheed, ama kaydka dhismayaasha taariikhiga ah ee Magaalada, Gobalka, ama Federaalka.

Dukumiintiyada Cadaynta ah waa inay aqoonsadaan talaabooyinka la qaaday ama lasoo jeedshay in la qaado ee xaqijinaayay ku dhaqanka ADA la buuxshay ama la buixin karo ilaa heerka ugu sareeya ee macquulka ah ayadoon khatar la galin ama la dumin muhiimad ataariikheed ee dhismaha ama xarunta. Go'aamiyaasha kama danbaysta ah, maareeyaha barnaamijka ADA Title II iyo laanta mashruucu waa inay si wadajir ah u xaqiijiyan in wax ka badalku abuuraayo heerka galitaanka ee ugu sareeya inta suuragalka ah iyo heerarka ku dhaqmid la'aanta naqshada ADA ee Magaaladana si buuxda oo adag uu yahay go'an macquul ah oo wata dukumiintyo kufilan. Laamaha mashruuca Magaalada ayaa masuul ka ah bixinta dukumiinti waqtigisa lagu keeno, sax ah oo buuxa oo ku aadan codsiga reebisyada. Maareeyaha barnaamijka ADA Title II ayaa masuul ka ah dib u eegista codsiyada iyo dukumiintiyada la socda iyo inuu siyo go'an gaaraha magaalada qiimaynta ku aadan saxnaanta codsiga reebisyada. Ilaa in uu amro maahee Gudoomiyaha Shaqada leh, Agaasimaha Laanta ayaa masuul ka ah dib u eegista ugu danbaysa ee iyo ansixinta codsiyo kasta oo reebis ah. Awwooda ansixinta ayaa loo gudbin karaa la taliye heer sare ah si qoraal ah.

La tashiga Xafiiska Qareenka Magaalada iyo/ama khubarada farsamada ee naqshada galitaanka ee ADA ayaa lagu dhiiri galinaya inta lagu jiro dhammaan talaabooyinka hanaanka codsiga. Ansixinta kama danbaysta ah waxaa lagu hayaa faylka mashruuca ayadoo nuqul la siiyo maareyaha Barnaamijka ADA Title II.

12.3 Liiska Dadka Doorka Ku leh Qorshaha Kala Guurka ee ADA oo dad waynaha ka mid ah

AARP Oregon iyo axdiyada
Gudigga Indhoolka Maraykanka, Metro PDX Chapter
AOCIL
APANO
Asian Health & Services Center
Association of Oregon Counties
AYCO Health and Disability Program
Beyond Black
Black Parent Initiative
Brain Injury Alliance of Oregon
Central Northeast Neighborhood Coalition
Charles Jordan Community Center
Clackamas County Aging & Disability Resource Connection
Coalition of Communities of Color
Community Vision
Congo Peace Project
Connecting Communities Coalition (c/o Relay Resources)
Council on American Islamic Relations
CYMA space
Czech School of Portland
Disability Arts and Culture Project
Disability Awareness Resource Team
Disabled Refugee Alliance
Disability Rights Oregon
Division Midway Alliance
East Portland Community Office
Easter Seals Oregon
El Programa Hispano
Epilepsy Foundation of Oregon
Family and Community Together (FACT)
Hearing Loss Association of Oregon
Hispanic Metropolitan Chamber of Commerce
Hollywood Senior Center
Housing and Community Services of Oregon
Hygiene 4 All
Immigrant and Refugee Community (IRCO)

Impact NW
Independent Living Resources
Invisible Disabilities Association
Latino Network
League of Oregon Cities
Learning Disability Association of Oregon
Lewis & Clark College - Adeegyada Ardayga
Lutheran Community Services
Metro
Metropolitan Family Services
Momentum Alliance
Morrison Child & Family Services
Multnomah County Aging & Disability Resource Connection
Multnomah County Aging & Disability Services
Multnomah County Developmental Disabilities Services
Multnomah County Disability Services Advisory Council
Multnomah County Mental Health Services
National Alliance on Mental Illness (NAMI) Multnomah
National Federation of the Blind, Oregon Chapter
National Organization on Disability
Native American Youth and Family Center (NAYA)
Neighbors West/Northwest (NW/NW)
North Portland Neighborhood Services
Northeast Coalition of Neighborhoods
Northwest ADA Center
Northwest Down Syndrome Association
NW Pilot Project
ODOT Region 1
OHSU Avel Gordly Center for Healing
On-the-Move Community Integration
OPAL Environmental Justice Oregon
Open Signal
Oral Hull Foundation for the Blind
Oregon Advocacy Commissions Office
Oregon Association of the Deaf
Oregon Bureau of Labor and Industries
Oregon Commission for the Blind
Oregon Community Health Workers Association
Oregon Council on Developmental Disabilities

Oregon Disabilities Commission
Oregon Food Bank
Oregon Health Authority
Oregon Department of Justice Civil Rights Division
Oregon Department of Veterans' Affairs
Oregon Mental Health Consumers Association
Oregon Parks and Recreation Department
Oregon Self Advocacy Coalition
Oregon Spinal Cord Injury Connection
Oregon Vocational Rehabilitation
Oregon Walks
Paralyzed Veterans of America, Oregon Chapter
Portland African American Leadership Forum (PAALF)
Portland Community College - Adeegyada Naafada
Portland Police Bureau Vulnerable Adult & Elder Crimes Unit
Portland State University-Disability Resource Center
Portland VA Medical Center
Public Transportation Advisory Council Disability Workshop
Rahab's Sisters
Reed College - Disability Support Services
Real Choice Initiatives
Ride Connection
Right to Survive
Rose Community Development
Rosewood Initiative
Self Enhancement Inc
Spinal Coordinated
Somali American Council of Oregon (SACOO)
Southeast Uplift Neighborhood Coalition
Southwest Neighborhoods, Inc.
State Independent Living Council
Street Roots
Street Trust
Symbiosis PDX
The Arc Multnomah-Clackamas
TriMet
Unite Oregon
United Cerebral Palsy Association
United Cerebral Palsy of Oregon & South Washington

United Congolese Community Group
United Spinal Association
Urban League of Portland
Verde
Veterans Administration, Portland Regional Office
VOZ Workers Rights
Washington County Disability, Aging, and Veteran Services
Western Conexiones